"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DIRVA

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 47 KAINA 5c CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, LAPKRITIS-NOV. 21, 1924 VOL. IX (METAI 9-TI

Unijos Po 1920 Metų Neteko Virš Milijono Narių

NARIŲ SKAIČIUS NEKILA LAIPSNIŠKAI, BET PAKILĖJĘS VĖL NUPUOLA.

Taip Buvo 1887 Metais, kada nuo Milijono Nupuolė Žemyn, ir 1920 Metais, nuo kada iki 1924 Metų Vis Skaičius Mažinasi.

Unijos Amerikoje Sumažėjo nuo 1920 m.

New York. — Ekonominių Tyrinėjimų Biuras šiame mieste paruošė veikalą vardu "Augimas Amerikos Amatninkų Unijų, 1880—1923".

Sulyg to veikalo žinių, bendras skaičius amatninkų unijų narių nuo 447,000 1897 metuose padidėjo iki 3,779,000 1923 metuose.

Didžiausias vienu tarpu narių skaičius buvo 1920 metais, kuomet prie unijų prigulėjo 5,110,500 narių. 1921 metais narių skaičius buvo tik 4,813,-400; o 1922 metais dar mažiau — 4,058,400.

Per pereitus tris metus unijos nustojo apie 1,331,500 narių.

Bėgyje pastaro pusšimčio metų Amerikos amatninkų unijos du sykiu yra pasiekusios aukštus narystės čiukurus, nuo kurių paskui nusileido. Pirmas čiukuras pasiekta 1887 metais kuomet narių skaičius siekė iki 1,000,000, ir antras 1920 metais, kada perėjo 5,000,000. Abiejuose atsitikimuose darbininkų judėjimas neįtsengė išlaikyt savo didžiausio skaičiaus.

Po 1887 metų nariai taip mažėjo kad apie 90-tus metus buvo likę tik pora šimtų tukstančių narių, o nuo 1920 metų neteko suvirš milijono ir ketvirtdalio.

Pirmutinis didelis puolimas nariais užėjo 1921 metais apsilpus industrijoms, ir mažėjimas per daugelį unijų tęsėsi iki 1923 metų. Pereitais metais, vienok darbininkų unijos turėjo narių apie 4,000,000, arba apie milijoną daugiau negu turėjo prieš karą, nes prieš karą unijose buvo apie 3,000,000 narių daugiau negu turėta 1897 metais.

Keletu metų pirm karo, kuomet narių skaičius pakilo nuo apie 450,000 iki 2,750,000, augimas metai po metų buvo susidedant į unijas budavojimo amatų darbininkų, spaustuvninkų, gelžkelių, o svarbiausia visko inėjimas galėn angliakasių unijos.

Nekurios unijos tuoj po 1920 metų pradėjo netekti narių, kadangi jos ir pirmiau buvo netvirtos. Audinyčių ir mėsinyčių darbininkų unijos nustojo beveik tiek kiek buvo gavę.

Chemikalų, maisto, geležies ir plieno, metalų ir audimo industrijos dabar, kaip ir per daug metų pirmiau, yra prastai organizuotos. Tiesa, yra tų industrijų darbininkų unijose darbininkų nemažai, bet imant abelną skaičių kiek tuose darbuose dirba ir kiek priklauso prie unijų, yra mažuma.

Buvęs Anglijos Premjeras R. MacDonald rengiasi atvažiuoti į Suv. Valstijos pasisvečiuoti.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Youngstown, Ohio. — Plieno ir geležies dirbtuvių veikimas kolei kas bus po senovei arba nekuriose bus padidintas paimant į darbą daugiau darbininkų. Neprigulmingos kompanijos skelbia gauną užsakymų greitam pristatymui ir spėja jog po naujų metų dar jų veikimas pasigerins. Eina nesusipratimų už kainas. Nekurios įstaigos nesutinka daryti kontraktų ant užsakymų reikalingų pristatyti 1925 metais dabartinėmis kainomis.

Korporacijų skyriai veikia su apie 85 nuoš. normalio, arba 10 nuoš. aukščiau už nepriklausomas kompanijas.

Lapkričio 17 d. pradėjo veikti Brier Hill naujos dirbtuvės plieno ir geležies plotvių išdirbimo.

Nekurių ypatingų geležies ir plieno produktų išdirbystės veikia beveik pilnu saiku.

Lorain, O., National Tube Co. dirbtuvė apmažino 1 nuošimčiu savo veikimą.

Akron, O. — Pastarose dienose biskį apmažėjo išdirbimas automobilių ratams gumų, bet išdirbystės tikisi žiemos laiku vėl biznio pagerėjimo. Daug dabar reikalaujama kitokių guminių padargų ir autuvų. Paleisti darbininkai iš ratų išdirbysčių gavo užsiėmimus kituose skyriuose.

Akrono Firestone Tire and Rubber Co. nupirko $5,000,000 vertės guminių dalykų išdirbystę Fall River, Mass.

East Liverpool, O., puodininkystės darbai didinasi delei ateinančių švenčių.

Amerikos Darbo Federacijos konvencijoj El Paso, Texas, pakelta klausimas gelžkelių lokomotivų inžinierių unijos pirmininko Stone (iš Clevelando) apsiėjimo su darbininkais lokomotivų inžinierių unijos kasyklose. Atvykęs iš Kentucky valstijos atstovas prirodinėjo kad tose kasyklose darbininkai negali dirbti arba buna išvaromi jeigu priguli prie angliakasių unijos. Kitoj kasykloj to paties Stone vedamoj unijistai labei persekiojami ir kasyklos apstatytos ginkluotais sargais ir neleidžia organizatoriams prie darbininkų prieiti. Konvencija reikalauja pasmerkimo vienos unijos viršininko už jo nežmonišką apsiėjimą su kitos unijos darbininkais.

Helsingforse, Suomijoj, eksplodavus laivui prigėrė 25 darbininkai ir 22 tapo sužeisti.

Meksikoj, 105 metų amžiaus senis trečiu sykiu apsivedė, tik porai savaičių praėjus po jo antrosios žmonos mirties.

510 Žuvo ant Java Salos

Batavia, Java. — Žemės drebėjimas pereitą savaitę sunaikino 510 žmonių. Sugriauta tuzinas kaimų. Žemė drebėjo dar keletą dienų po katastrofos.

Daug žmonių žuvo nuo kalnų kriaušų nugriuvimo, kurie gyveno arti prie kalnų.

Bolševikai Ne Ką Peš Vokietijoje

Berlinas.—Prezidentui Ebertui rašantis ant nuosprendžio paleisti reichstagą spalių 20 d., vadai septynių didžiųjų Vokietijos partijų jau laikė slaptus savo susirinkimus gamindami savo partijoms platformas rinkimams kurie įvyks gruodžio mėnesį. Tuo pat laiku policija rengė varantus areštams visų komunistų reichstago narių kurie pirmiau kaipo seimo nariai buvo nepaliečiami.

Rengiantis į naujus rinkimus, 23 pripažintos partijos ir septynios partijos turinčios valdomą spėką stengiasi kuodaugiausia laimėti.

Komunistai šiuose rinkimuose manoma liks nežymųs visai, nes suiro jų visi argumentai prieš valdžią. Jų audringas apsiėjimas reichstage nieko daugiau jiems neužtarnavo kaip tik varantus areštavimui.

Nei kaizeris nieko iš rinkimų nesitiki ir turbut nešveis savo karunos, nes vistiek sosto neatgaus. Republiką palaikanti srovė — kelios partijos — yra didžiausia.

Emma Goldman apie Bolševikus

Londonas. — Emma Goldman dabar randasi Anglijoj. Deportuota 1919 metais iš Amerikos į Rusiją, ten negalėjo apsibuti, nes bolševizmas jai nepatinka.

Londone, kur jai jos draugai vienminčiai parengė puotą, kalbėdama ji pasakė kad prispaustos masės Rusijoje taip yra nutildytos kaip niekados nebuvo prie caro, ir visus idealus tenai sumynė dabar valdanti galybė. Bolševizmas jos nuomone yra tarptautinė liga ir turi buti su ja kovojama, ką daryti ir ji pati pasižada.

Kaslink gryžimo Amerikon, ji sako visai nesistengia, ir jeigu kada gryš tai tik savo išlygomis, o ne kokias jai pastatys Amerikos valdžia. Pribuvus jai į Londoną, sako atėjęs kablegramas pareiškiantis jog jai uždrausta įvažiuoti į Suv. Valstijas ant visados. Ji sako nei nemanius važiuot, tik tuli Amerikos valdininkai Anglijoje jos klausinėję ar ji ketinanti gryžti.

Jeigu visi Amerikos bolševikai gautų pabut sovietų rojuje tuoj jie išgytų nuo tos tarptautiško pamišimo ligos.

Louisville, Ky. — Po penkių mėnesių vedusių gyvenimo, tulas 61 m. amžiaus senis nužudė savo 25 m. amžiaus pačią ir sau norėjo galą pasidaryt, bet nepataikė, tik susižeidė.

BELGIJA GRETINASI PRIE DIDŽIŲJŲ

Paryžius. — Belgijos Užrubežių Ministeris Hymans kviečia Angliją ir Francuziją sudaryti su Belgija trilypę sąjungą. Kadangi ilgai Francuzijai ir Anglijai kelyje stovėjo Vokietijos atlyginimų nesusitaikymo klausimas, nebuvo galima tom dviem valstybėm apie sąjungą kalbėti, o jei ir buvo kalbama tai nieko neatsiekta.

Dabar kas kita, atlyginimų klausimas išrištas, Anglijos ir Francuzijos valdžios pasikeitė, ir yra vilties mazgą užmegsti. Francuzija su Belgija jau turi tarp save sutartį padariusios, reikia tiktai Anglijos, nes Anglijos toje sąjungoj neturint visada reiktų prieš ją kovoti.

O Belgijai irgi nauda iš to, kaip buvo ir pirm karo: Belgija turėjo sutartį su Anglija, ir Anglija užstodama Belgiją ėjo karan, kitaip Belgijos butų nelikę.

150 Metų Vyras Jieško Jaunos Pačios

Konstantinopoils. —Zoro Agha, seniausias žmogus pasaulyje, apvaikščiojo čia šiose dienose savo 150 metų gimimo sukaktuves. Jis jieško dar jaunutės pačios, nes dabartinė, jo penkta pati, 65 metų amžiaus, yra jam persena. Jis yra Kurdų kilmės. Jo gimimo diena patvirtinta metrikais, todel neabejojama jo amžiaus teisingumas. Jo pažįstami pasakoja kad jis jau buvo senas žmogus kada jie dar buvo vaikai. Jis atsimena nuotikius Konstantinopolyje visų praeitų 120 metų.

"Aš visada buvau perbiednas valgyti daug mėsos", sako jis, kalbėdamas kodel taip ilgai gyvena. "Mėgau razinkas ir datules, ir jomis prisikemšu kada tik gaunu progą. Valgau daug medaus ir neapdirbto cukraus. Kasdien suvalgau beveik aštuonis svarus duonos. Aš niekad nerukiau ir neragavau alkoholio ar kavos. Arbatą geriu nuolat, ir užsiurbiu vandeniu sykį ar du į mėnesį. Jaunu budamas vedžiau žmonas tris ant sykio. Kuomet jos mirė vedžiau kitą, ir keliolika metų atgal vedžiau penktą."

Zeppelinas ZR-3, tik ką atlėkęs iš Vokietijos Amerikon, lieka perkrikštytas 'Los Angeles'.

Jacksonville, Fla., prasidėjo Suv. Valstijų gubernatorių suvažiavimas, kur dalyvauja apie pusė iš 48 valstijų gubernatorių. Jie svarsto valstijų kelių apsaugą ir išvengimą nelaimių kelių susiėjimuose su gelžkeliais, bei kitus reikalus.

Memphis, Tenn., tulas barzdaskutis nužudė keturias ypatas ir pats sau galą pasidarė. Tarp nužudytų yra jo pati, kitos dvi moteris ir vienas vyras.

Bulgarija apšaukė mobilizaciją visu Jugoslavijos parubežiu sulaikymui užpuldinėjimų iš Serbijos pusės.

Cincinnati, Ohio, vienas 80 m. amžiaus senis, gražiai pakabinęs ant krėslo ramsčio savo naujai įgytas drapanas, patelefonavo policijai kad rengias nusižudyt, ir atsukęs gazą pradėjo nuodytis. Policija pribuvo tuojau ir rado jį pusgyvį, bet turbut mirs, nes perdaug užsinuodijo. Tas drapanas buvo pasiruošęs laidotuvėms.

TARPTAUTINĖ KOVA PRIEŠ OPIUM

Geneva. — Čia prasidėjo Tautų Sąjungos komisijos kovai su opiumu posėdis. Suv. Valstijų delegatai pasižadėjo daryti viską galimo užkirtimui mirtino smugio tam pavojingam nuodui platintis.

Kadangi rytuose tulos valstybės pavelija naudoti opiumą savo gyventojams delto kad jie jau yra įpratę ir negali be to apsieiti, norima padaryti sutartis kad tos valstybės pažadėtų laipsniškai naudojimą mažinti, iki galiaus visiškai galima butų išnaikinti. Tulos Europos valstybės kurios savo viduje neleidžia ir pasiryžę kovoti opiumo naikinime, turi kolonijas rytuose kur pavelyta tenaitiniams gyventojams tas nuodas vartoti.

Milžiną Laivą Skandins

Didis kariškas laivas "Washington" vistiek bus sunaikintas. Jį jau ištempė į jures nežiurint uždraudimo ir išradėjo protestų. Tą laivą susprogdinant ir skandinant bus daroma įvairus bandymai. Bus bombarduojama orlaiviais, kanuolėmis ir pojuriniais šuviais. Tokių bandymų patyrimai gal padarys permainas budavojime kitų kariškų laivų.

Žieminės Audros

New York. — Lapkričio 17 d. buvo šalčiausia iš visų kiek tik rekorduose užtinkama. Audros ir šaltis įvairiose dalyse Atlantiko pakraštyje buvo priežasčia apie desėtko žmonių mirčiu. Jurių laivai nukentėjo, pasažieriniai laivai pribuvo į uostus pasivėlavę.

Gaudo Kriminalistus

Chicago. — Lapkričio 16 d. policija suėmė virš 1,000 įvairių prasižengėlių, užpuolikų ir kitokių gaivalų atsižymėjusių savo kriminališkais darbais. Illinois valstijos, apskričių ir miestų viršininkai laikė pasitarimą ir nusprendė varyti karą prieš visus nužiurėtus visokių klesų kriminalistus. Tą darbą pradėjo po nužudymo vieno žymaus kriminalisto. Laidotuvėse suėjo į 25,000 nužiurėtino pobudžio gaivalų, daugybė turinčių rekordus policijoj.

Japonijoj nuteista mirti vienas komunistas už pasikėsinimą nužudyti sosto įpėdinį. Jis pereitą metą gruodžio mėn. šovė į kunigaikštį kuomet tas sėdo karietos važiuoti atidaryti seimo posėdį. Išgirdęs mirties nuosprendį, nuteistasis sušuko: "Lai gyvuoja Japonijos komunistų partija!"

Audra Del Komunistų Surengto Streiko Patersone

Paterson, N. J. — Nėra gal niekur taip daug suklaidintų žmonių kaip tarp Amerikoj gyvenančių Lietuvių-darbininkų. Bemoksliai rankpelniai kreipiasi ten kur tikisi gauti sąžiningą patarimą, glaudžiasi prie įstaigų kurios yra darbininkui žmogui artimesnės, įsirašo ir remia tokias organizacijas pagal savo supratimą, ir doriškai ir materialiai. Pirmą vietą Lietuvių tarpe užima komunistų vedamos organizacijos, nes jų vedėjai moka labiausia save išgarsinti, moka darbininkus įtikinti kad komunistai yra darbo žmonių rankpelnių prieteliai. Visi kiti kurie komunistų neremia yra buožės, social-išdavikai ir kitokie. Žodžiu, duoda bemoksliui žmogui suprasti kad ne-komunistai, kad ir gerai darbininkams velijanti ir remianti žmonės, yra jau vien tuo prieš darbininkus prasikaltę na.... kad nėra komunistais.

Lietuvių tarpe, be abejonės, yra daugiausia rankpelnių kurie, nepaisant Prusciką, Taurų, Bimbų, Stilsonų ir kitų Lietuvių komunistų agitatorių kurie pasekėjams yra neapsakomai daug žalos pridarę, eina aklai komunistų nurodytais ir klaidingais keliais. Kad pavienis jaunas žmogus per neatsargumą arba nepatvrimą nukenčia tai dar nieko bėdos, bet kuomet šeimynos galva agitatorių suklaidintas nueina velniop tai ne jisai vienas už savo klaidas kenčia, bet įtraukia bėdon savo pačią ir vaikus, kaip tai atsitiko Patersone. Ne viena šeimyna, ačiu komunistams, ašaras lieja, didžiausį vargą vargsta.

Rašančiam šiuos žodžius Patersono streiko priežastis nežinoma ir todel čionai speliojimais vietos neužimsiu. Man tiktai žinoma kad Patersono unija, kuri vadinasi "Associated Silk Workers", neturi jokių ryšių nei su United Textile Workers of America, nei su Amer. Darbo Federacija. Streiko vadai yra žinomi agitatoriai, daugiausia komunistai.

Iki spalių 16 d. man asmeniai apie streiką nieko nebuvo žinoma, ir tiktai pastebėjęs spaudoj kas dedasi Patersone pradėjau knistis po savo popieras, nes sąryšyj su streiku užtėmijau vieną vardą kuris man buvo girdėtas. Taipgi tą pačią dieną gavau pakvietimą iš Patersono policijos viršininko su juo pasimatyti.

Šita aplinkybė davė man progos nuvykti Patersonan ir ten ant vietos dalyką ištirti. Tačiau minėti viską ką ten sužinojau butų perilga pasaka ir gal nevisai įdomi, užteks paminėti vienas faktas, o tai tas kad tulo streiko organizatoriaus vardas atsirado mano užrašų knygutėj. Kaip tas vardas pateko mano knygutėn bus gal svarbiausia čia paminėti.

Pernai aš atsiliepiau į apskelbimą kuriuo buvo siuloma gerai apmokama vieta. Nežinau kodel man ant laiško tuojau neatsakė, ir todel aš nuėjau kitur dirbti. Pradėjus darbą, tą patį rytą gavau laišką iš Eastern Engineering Co. kuri kvietė mane užimti "tinkamą" man vietą. Aš nuo to atsisakiau, nes jau turėjau darbą.

Rugsėjo mėnesį, kuomet dabojau viešintį Long Islande Valijos Kunigaikštį, aš gavau kitą laišką iš Eastern Engineering Co. siulantį man "tinkamą vietą". Rugsėjo 27 d. aš atsilankiau tos kompanijos ofise, New Yorke, ir buvau perstatytas tulam Mr. White, kuris v[illegible] bendrovės reikalų vedėjas.

Mr. White man sakė kad [illegible] yra vieta Easton, Pa., ir j[illegible] aš sutinku dirbti už $2[illegible] [illegible]nesiui ir $50 išlaiodms ta[illegible] galiu tuojau tenai keliauti. B[illegible] pirma negu kur keliauti ma[illegible] rupėjo taipgi žinoti koki bu[illegible] mano užduotis, ką turėsiu veik[illegible]ti. Mr. White man atsakė kad mano pareiga busianti dabo[illegible] Lenkus ir Italus agitatoriu[illegible] kurie rengia Eastone ir apielinkėj audėjų streiką. "Kuomet su jais, Tamista, susipažinti, bandyk įsiskverbti jų organizacijon, o įgijus komunistų tarp[illegible] įsitikėjimą, Tamista, kaipo mo[illegible]kytas žmogus, galėsi paimti vadovystę savo rankosna", ramino mane Mr. White. Kad mane dar labiau sutvirtinus jis sakė jog darbas nepaprastai lengvas, tiktai padengimui pėdsakų reikia koki nors užsiėmimą rasti. Girdi, pas mus tarnauja žinomas komunistas agitatorius jau keturiolika metų New Jersey valstijoje ir jam sekasi, nes jisai žmogus ne jaunas, rimtas, o panaši vieta kaip tik tiktų ir Tamistai."

Nuduodamas kad alga permaža, aš Mr. White pasakiau jog pagalvosiu ir galutiną atsakymą jam duosiu rugsėjo 29 d. Jisai sutiko.

Kad negaišinti laiko, aš tuojau susinešiau su tulais pažįstamais: žinomo New Yorko dienraščio redaktorium ir žymiais Suv. Valstijų valdininkais kad man padėtų sugriauti provokatorių-streiklaužių lizdą. Nepaisant komunistų ir kitų mano priešų tvirtinimo, aš nie-

(Tąsa ant pusl. 2-ro)

EXTRA
"Dirnos" Knygyno
Katalogas 1925 m.
Su naujausiomis knygomis ir gaidomis išleistomis
Amerikoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse
Siunčiama Dovanai! Reikalaukit Tuoj!

Iš Lietuvių Gyvenimo

WORCESTER, MASS.

A. Liet. Menininkų Sąjunga "Garsmas". Keli metai atgal tapo suorganizuota "Garsmas". Valdyba išrinkta ant vietos, iš Worcesteriečių ir So. Bostoniečių. Iškarto viskas sekėsi neblogai, ir jau buvo prisirašiusios keturios dailės draugijos. Laikui bėgant, biskis po biskį tos organizacijos darbas ėjo silpnyn. Kas dabar gali buti kaltas, ir kas kaltu nori buti arba prisipažinti? Didžiausia kaltė yra tai valdybos. Gal valdyba ir buvo gera, bet ne dailės srityje. Sąjungos pirmininkas J. Dirvelis, gana gabus ir atsižymėjęs dailėje, bet šiuom darbu nesirupino. Pirmininko pagelbininkas F. Skliutas irgi taip pat. Sekretorė buvo J. Mitrikaitė, kuri buvo užėmus svarbią Sąjungoj vieta, nes kaipo sekretorei reikia susirašinėti su kolonijų veikėjais ir nurodyti organizacijos planus ir pamatą, bet p-lė Mitrikaitė dar tuomet (organizacijai įsisteigus) lankė mokyklą, ir mažai tegalėjo tokiais reikalais orientuotis ir dirbti, taipgi Lietuvišką rašybą menkai begalėjo vartoti.

Šiame atsitikime ne p-lė Mitrikaitė yra kalta bet musų politikieriai, kurie suorganizavo "Garsmą" ir paleido juokais. Jei valdyba butų dirbus iki dabar tai but didelis žingsnis nužengta dailės srityje, ir butų nemažai sušelpta dailės studentų arba mokinių ne tik Amerikoje bet ir Lietuvoje. Butų išleista gana daug dailės literaturos ir patraukta visas jaunimas prie šios organizacijos, kur yra plati dirva visiems.

O ką mes atskirai kolonija po kolonijai veikiame, nieko taip neatsieksime. Jau eilės metų kaip darbuojamės dailės srityje, nieko nenuveikėme tokio, ir nenuveiksime iki nesusirišime į kruvą visi Amerikos dailininkai dainos ir muzikos. Proga buvo, bet praleidom, tai "Garsmas".

Pas mus pasirodo didelis aristokratiškumas, vienas kito neužkentimas del savo ypatiškumų. Reikėtų suprasti kad organizacija nieko bendro neturi su asmenų reikalais, ir jeigu išsiranda koks asmuo su savo ypatiškumu ir maišosi organizacijai kenkdamas, tuojau, datyrus tokį, kuogreičiausia reiktų prašalint iš organizacijos kad netrukdytų darbą ir nedemoralizuotų kitų narių. Tokių atsitikimų pas mus yra daug, taip dėjosi ir su "Garsmu". Del ypatiškumų valdyboje turėjo visa organizacija žlugt.

Bet dar yra vilties ją išlaikyti, ir kurios draugijos priguli prie "Garsmo", turėtų mėgint sušaukt suvažiavimą ir pabandyt išnaujo persitvarkius [illegible]vuot, o tas labai yra reikalinga. Kiek man žinoma, išde "Garsmas" turi apie $35, todel reikėtų dar pasistengti organizaciją atgaivinti ir visiems imis dirbti toj plačioj dirvoj.

"Garsmo" Narys.

[illegible]TS. 16 kuopa lapkričio 9 [illegible]tatė scenoje dviejų veiksmų komediją, "Nepadėjus Nėra Kasti", ir prie to daug vi[illegible]kių juokingų monologų, kuo[illegible] užpildė visą vakarą. Programą sutaisė gabus vietinis artis[illegible] B. Mingilas.

Aušrelė visomis savo spėkomis rengiasi prie pirmo šio sezono koncerto, kuris įvyks lapkričio 23 d. Koncertas turbut bus nepaprastas, nes choro dainos yra labai puikios ir tinkamos liaudžiai, kurias suteikė dabar Amerikoje esantis kompozitorius A. Vanagaitis. Mylintiems dailę gera proga atsilankyti ir išgirsti naujų dainelių — jų Amerikoje dar negirdėjom.

Skroblas.

NEWARK, N. J.

New Jersey valstijos Lietuviai ir politika. Keli mėnesiai tam atgal, čionai susitvėrė Lietuvių Politikos Klubas iš keleto narių, pagelbėjimui ne-piliečiams išgauti Amerikos pilietybės popierius ir podraug tarti šį-tą ir politikoj, ypač rinkimuose. Kaip dalykai iki dabar stovėjo, Lietuviai, taip sakant, snaudė, politika neužsidomėjo ir todel politikieriai su Lietuviais nesiskaitė kadangi visiems aišku jog Lietuviai nėra organizuoti, ir nors daug yra piliečiais, labai mažas skaitlius pasinaudoja balsavimo teisėmis — kaip vyrai taip ir moterįs.

Šiandien, susitvėręs Newarke Lietuvių Politikos Klubas skaito į 900 narių, kurių didesnė pusė yra piliečiai, ir jau štai pradeda atbusti — rengiama įvairus vakarai, prakalbos, ir tt., iš kurių žymiausias buvo tai spalių 28 d., kur kalbėjo žymus Republikonai reikale parėmimo jų rinkimuose. Podraug jau ir ateinančiuose miesto rinkimuose Lietuviams bus proga pasiklausyti kalbėtojų, kuomet praeitais laikais į Lietuvius nekreipta jokios domės.

Bet tai tik pradžia. Spalių 26 . buvo Lietuvių susirinkimas Robert Treat Hotelyj, Newark, kur pribuvo žymus veikėjai iš didesnių Lietuvių kolonijų, New Jersey valstijoj, kaip: Elizabeth, Perth Amboy, Harrison, Kearny, ir tt., su tikslu suorganizuoti visus valstijos Lietuvius į vieną politinę grupę kad sudarius, taip sakant, politinę spėką, kurią butų galima panaudot prisiėjus reikalui. Išrinkta laikinė Centralinė valdyba po vadovybe Lietuvio advokato Nowakoski, Pirmininkas Juozas Kralikauskas iš Newarko; Vice-Pirmininkė Miss M. Van Savage iš Elizabeth; Antras Vice-Pirmininkas Antanas French iš Perth Amboy; Sekretorius iš East Orange; Antras Sekretorius iš Vaux Hall; Spaudos komisija: Dr. V. Lazdynas, W. Vaškas ir Ona Ajauskiutė iš Newark, N. J.

Sumanymas puikus, tikslas didelis, mokesčių-išlaidų nėra, aukų neprašoma! Ir kodel neprisidėti? Bent gal, kad pavydėti Lietuviams to ko kitos tautos jau senai turi. Ar gal, siaurai žiurint, kad vienas-kitas Lietuvis neturėtų aukštesnę vietą už aną draugą. Broliai Lietuviai! Meskime senus papročius, pamirškime senus ypatiškus nesutikimus; ar esate katalikas, protestonas, netikintis ar socialistas, darbininkas ar kapitalistas, viską tai užmirškit šitame reikale; dirbkit del visų Lietuvių politinės gerovės. Kuomet darbą atliksit, galėsit tada ir su priešais savotiškai atsiskaityti. Delto kviečiama visus New Jersey Lietuvius prisidėti prie šio sumanymo, iš visų kolonijų: Camden, Trenton, Gloucester, Paterson, Atlantic City, Cape May, ir tt., atsiųskit kuodaugiausia delegatų ateinančiam susirinkime kuris bus gruodžio mėn. Priduokit Sekretoriui savo pavardes ir adresus dabar kad butų galima susirašinėti, ir podraug jei reikalaujama bus galima ir daugiau informacijų suteikti, adreruojant sekančiai: Miss M. Van Savage, Box 14, Vaux Hall, N. J.

Patartina ir kitoms valstijoms organizuotis, spiestis politinėn grupėn, nežiurint tikybos ar politiškų pažvalgų, nes tik sudarius visur drutas jiegas ir gelbstint vieni kitiems bus galima atsiekt daugiau negu dabar numatoma.

Žm.

National Cash Registers
Nauji ir Vartoti — Visokių mierj — Parsiduoda Mažais Inmokėjimais. — Procpect 2650 — 1314 Huron Road.

LIAUDIES DAINŲ KONTESTAS

ARTOJO Liaudies Dainų kontestas pasekmingai vyksta. Dar toli paskirtas laikas dainoms susiųsti, o jau Redakcija gavo kontestantų siuntinius. ONA KAIRIUTĖ iš Brooklyno prisiuntė 60 įvairių dainų kurias pati surašė iš atminties — kurias Lietuvoje dainuodavo ir kurios čia jai dar iš minčių neišnyko. Ji žadėjo dar į 50 kitų dainų prisiųst kontesto laikui.

JONAS LABUKAS iš Prienų Žiburio Gimnazijos taipgi prisiuntė jau pluoštą dainų.

Kiti kontestantai rašė jog ruošiasi lenktyniuoti su kitais ir prisiųs savo eiles į laiką — iš Lietuvos ir čia Amerikoje.

Nevėluokit su prisiuntimu kurie turit surinkę. Siųskit dabar.

Kurie prisiųsit ir mažai, vistiek jusų dainos bus talpinama.

Apie dovanas jau buvo pirmesniuose "Artojo" numeriuose rašyta. Taipgi buvo paminėta taisyklės kurių butinai reikia prisilaikyti kad jusų surinktos dainos galėtų ineiti į kontestą.

"Artojo" Redakcija.

Sekit "Artoją" visi — rasit ten savo mylimas jaunystės dienų gražias, liudnas, linksmas ir juokų daineles, rasit tas kurios jusų širdį ramino, kurios graudino.... Pirmu sykiu tokis įvykis Amerikoje pasitaiko — nepraleiskit šios progos, susikrausit sau tas daineles atminčiai.

Užsirašykit "Artoją" dabar ir skaitykit visus gražius jame telpančius aprašymus, mokslišku ir apysakas, eiles ir istoriją. Užrašykit jį saviškiams Lietuvoje — sau ir jiems per 1925 metus gausit "Artoją" už $2.00.

Pinigus siųskit laiškuose.

Rašykit: "ARTOJAS"
3352 Superior, Cleveland, O.

Audra del Komunistų Surengto Streiko Patersone

(Tąsa nuo pusl. 1-mo)

kuomet nesu buvęs provokatorių, neigi streiklaužiu, nes aš perdaug esu įsitikinęs reikalingume ir naudingume darbininkiškų organizacijų. Mr. White atsakiau kad jo pasiulymo Eastone negaliu priimti, bet jeigu bus proga kur kitur, kad duotų man žinią.

Redaktorius man atrašė kad kovoti su netiesotom detektivų agenturom jo laikraštis nesąs prisirengęs ir todel man negalįs ateiti į talką. Su valdininkais jau visai kitas reikalas: jie apsidirbo savotiškai ir tyli.

Dabar aš vėl vienas, man vienam pasiliko sužinoti kame paslaptis. Atsitikus progas aš gavau į savo rankas dokumentus kurie liudija kad Eastern Engineering Co., The International Auxiliary Co., Beauty Incorporated, Automobile Industries Exchange yra vienas ir tas pats dalykas. Yra tai skyrius Clevelando Detektivų Agenturos. Šita agentura turi skyrius visoj Amerikoj ir samdo apie 1,000 provokatorių-streiklaužių.

Užtikęs lizdą operuojančių agentų pažymėtų numeriais ir raidėmis, patyriau kad jie veikia pas Westinghouse, N. Y. Edison Electric Co., Federal Signal Co., American Type Co., Empire Silk Co. ir kitur.

Empire Silk Co. ir Standard Textile Products Co. matomai atstovauja koks tai E. H. Kluge.

Apie darbininkų judėjimą taipgi suteikiama žinios iš Patersono ir Passaic, N. J.

Iš Patersono, matoma, siunčiama žinios kas dieną. Žinoma, pagal numerius ir raides agento pavardės įspėti negalima, ir todel prisiėjo jieškoti surašas agenturos samdininkų. Tarp daugelio pavardžių operuojančių visokiose vietose New Yorko apielinkėj buvo įtraukta agento operuojančio Patersone toks vardas: Adolph Lessig.

Gal tas vardas tenai pateko per klaidą, bet man rodos streikuojantiems vertėtų ištirti kokiu budu jų organizatoriaus vardas pateko streiklaužių organizacijos knygose. Tas yra svarbu.

Aš viršuj nurodytą žinią siulau vienam iš Lietuvių streiko organizatoriui, I. V. Kulikaičiui, kuris vieton pas mane atkeliauti nusiskubino, kaip girdėjau, su mano laišku pas "Laisvės" bosus, Brooklyne, kurie ne tiktai patarė Kulikaičiui pas mane nevažiuoti, bet tuoj apie mano laišką pranešė streiko vadams Adolfui Lessig, Sekretoriui Huelscher ir kitiems.

Rezultatas buvo tas kad rodos lapkričio 3 d. (tikrai nepamenu) pats Adolfas Lessig paskelbė kad streikas užbaigtas ir patarė streikeriams susitaikyti su darbdaviais kaip geriausia galint.

Na, ir komunistai besigiria eąs darbininkų prieteliais. Kažin ar dar daug yra streikavusių tarpe kurie tik kad Patersono šilko darbininkai, komunistų vedami, ką nors laimėjo? Vargas neapsakomas!....

Tikra teisybė tiktai tuomet išeis aikštėn kuomet bus ištirta kas surengė streiką, kas suklaidino darbininkus ir kokiu tikslu.

Patersono prisaikintųjų teismas (Grand Jury) išnešė skundą prieš tulus streiko organizatorius ir komunistus agitatorius. Kadangi agitatoriams rupi labiau uždarbis negu teisintis už nusižengimą, visi kur akįs mato išbėgiojo palikdami užpakalyj suklaidintus ir suvargintus darbininkus ir jų šeimynas didžiausiame nuliudime.

Duok komunistui laisvę ir zuikio kojas, o jis tau patars kaip nusikratyti kapitalizmo jungą. Čionai laisvoj šalyj zuikiams bepiga, bet tegul jie pabando Bolševikijoj tarp darbininkų paagituoti, o jau ir zuikio kojos iš tenai neišnešė.

Kazys Pilėnas.

BROOKLYNO ŽINIOS

Brooklyniečių judėjimas įvairus. Tame judėjime yra pasisekimų ir ne. "Dzimdzi-Drimdzi" artistams čia nevisai pasisekė. Butų negražu Brooklyniečiams kad taip padarė, bet nieko negali gelbėt kada publika taip suklaidinta. Mat, perdaug apšvietos..... Trįs laikraščiai taip puikiai šviečia kad nušvietė artistus pas katalikus. Ypač laikraščiai abiejų internacionalų, "Garsas" ir "Laisvė", pirmas labai agitavo eiti ant "Dzimdzi-Drimdzi" vakarėlių, o kitas kad neitį. Kadangi labai esama klusnių Brooklyniečių— kada klausė abiejų, ir nėjo. Gaila, bet ką daryti kad yra daug švietėjų prie katalikų.

Apsišvietęs.

Lapkričio 11 d. įvyko L. M. Globos Draugijos susirinkimas "Vienybės" svetainėje. Susirinko gana skaitlingai. Suvedus apskaitas pasirodė kad nuo koncerto liko pelno $31.25.

Skaityta daug laiškų atsišaukimų iš Lietuvos prašančių paramos. Taigi nutarta parengti bazarą del našlaičių pradedant gruodžio 27 ir baigti su 29-ta, "Vienybės" svetainėje.

31 d. gruodžio, laukiant Naujų Metų, nutarta parengt Kaukių vakarėlis. Komisijon inėjo O. Lakštutienė, O. Litvaitienė, M. Žaskytė. Bazaro rengimo komisija: K. Širvydienė, J. Dulienė, M. Liutienė, O. Litvaitienė, J. Viža, E. Vižienė, J. Adomaitienė, M. Žarskytė, M. Danielienė, O. Lakštutienė ir kt.

Išrinkta komisija peržiurėti prisiųstus rubus pasiuntimui į Lietuvą, šios: K. Širvydienė, M. Danielienė, M. Liutienė, J. Dulienė.

Nutarta pasiųst $50 Vilniaus našlaičiams; rubus taipgi pasiųst prieglaudon ir pavieniams kurie atsišaukia kad pridengtume jų nuogus kunus, nes plikiems gėda ir šalta. Taigi komisija ir darbuojas, supakavo 12 pakų po 20 svarų ir suruošė pasiųsti. Pasirodė kad reiks daug apmokėt, o pinigų ižde turi tik $31.25. Apmokėjus persiuntimą neliktų nieko ižde. Todel L. Moterų Globos Draugija labai prašo publikos paaukoti keletą centų kitų kolonijų komitetų, ir jei kas aukaus, pavieniai ar organizacijos, siųsti adresu 193 Grand St.

Nepasigailėkit centų persiuntimui tų drapanėlių. Mes darbuojamės su pasišventimu ir aukaujam savo darbą, jųs kiti paaukokit centus ir kas ką turit. Visi dėdami vienon vieton daug padarysim gero savo Tėvynėj vargdieniams mažučiams, padėsim jiems augti ir stoti kovon su tamsybe už savo teises.

L. M. G. D. Komitetas

Šventakupriu Kongregacija. Lapkričio 12 d. įvyko Šventakupriu partijos susirinkimas "Vienybės svetainėje. Ale kad jų ir daug esama, aš net nusistebėjau Aš maniau kad jie tik juokias, bet ištikro esama galingos partijos. Prisirinko pilna svetainė aptarti savo reikalus ir kur galima daugiau įkišti savo partijos špygų. Nutarė surengti "Riksmo Vakarienę" lapkričio 30 d. Jie sako: visi buožiai dėkuoja už kalakuto šlaunį lapkr. 27 d., o mes Šventakupriai dėkuosim savotiškais valgiais, bet nutarė neskelbti kokiais kad buožės jų nepasektų. Išrinko komisiją tą ir visus činauninkus. Iždininko liko Dzidorius. Tą vakarą užsisakė valgytojų kokia penkdešimtė. Taigi nekantriai lauksim tos "Riksmo vakarienės". Nutarė svetainę papuošti tiktai špygomis, savo partijos emblema. Keista partija, bet galinga.

Kuprius.

RED. ATSAKYMAI

P. Maciulevičiui (Lietuvoje). Jei laikas pavelija parašinėti, meldžiame siųsti mums originalių žinučių iš savo apielinkės, aprašant ne tik atsitikimus, bet ir visą abelnai išvaizdą, gamtą ir tt.

"Dirvos" skaitytojams ir abelnai Lietuvoje gyvenantiems norintiems pajieškoti savo giminių Amerikoje talpinam pajieškojimus dovanai, su ta išlyga kad patįs apsimokės savo laiško lėšas, nesiųs laiškų be krasaženklių.

Jeigu kas yra reguliaris "Dirvos" skaitytojas, tą savo laiške pažymėkit.

"DIRVA" arba "ARTOJAS" (ar abu) bus jusų geriausia ir ilgiausia atmintina dovano jusiškiams Lietuvoje. Jie matys jusų duosnumą per visus metus laiko. Užrašykit.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

GERB. SPRAGILO DUETAS SU ŠV. PETRU

Kada Dievulis sutvėrė žemę ir molį ir iš molio nulipdęs pirmutinį žmogų, gerb. Adomą įkvėpė jam savo dvasią, kada ta dvasia išgaravo ir žmonės pavirto į negerus, reikėjo užleisti tvaną kad visus išnaikinti, ba pyko sutvertojas žiurėdamas ant savo vaikų kaip jie išdykavo, palaidunavo, girtavo, plėšė, užmušinėjo, neapkentė, skriaudė ir naikino viską kas buvo kito, ir geidė tiktai naudos sau.

Ale jeigu ne gerb. Nojus, kuris vienas buvo geras (su savo pačia ir vaikais), musų čia nebutų buvę, ir nebutume žinoję apie tai kas praeityje dėjosi ir už ką ant žemės nėra nei vieno gyvio.

Ir kada Nojaus laivas sustojo ant Ararato kalno viršunės, Dievulis vis dar matė kad laive buvę žmonės per tuos kelis mėnesius neišmoko griešyt, džiaugėsi kad nuo dabar prasidės kitokia žmogaus giminė, kuri pildys sutvertojo įsakymus, užtai prižadėjo daugiau nebausti tvanu.

Ale kaip tik Dievulis tokį prižadą davė, vėl žemė priviso žmonėmis ir žmonės liko negeri ir pavirto griešninkais.

Taigi gerb. Spragilas, visų politikų žinovas, dangiškas diplomatas ir šonkaulių sakitytojas, sumanė pasiklaust Šv. Petro ką dabar Dievulis mano su žmonėmis daryti.

— Kas čia? — atsiliepia dangiškos priemenės telefonistė.

— Gerb. Spragilas. — Sakau aš.

— A, jau žinau, tuoj pavadinsiu Šv. Petrą, — sako ji.

— Ar čia gerb. Spragilas? Linksma matytis, — sako jis.

— Taip, ale aš tavęs nematau, — sakau aš.

— Labai gaila, o jei dar galėtume susieit, širdingiau pasikalbėtume, — sako jis.

— Dar man nelaikas su tavim susieit, — sakau aš.

— Ar nenorėtum? — sako jis.

— Ne, ba pas jus, aną syki sakei, nėra nei dienos nei nakties, nei žiemos nei vasaros. Nežinočiau nei kada eit gul nei kada keltis, — sakau aš.

— Pas mus niekas nemiega ir delto niekad nereikia gult nei keltis, — sako jis.

— Ale nežinočiau nei kada nešiot žiemines drapanas, nei kada duot išvalyt baltas kelines ant vasaros,— sakau aš.

— Pas mus kelinių nenešioja, ir nereikia nei žieminių nei vasarinių drapanų, ba mes tik debesėliais apsisiautę vaikščiojam, — sako jis.

— Tai iš ko pas jus siuvėjai gyvena? — sakau aš.

— Čia nėra nei amatninkų, nei profesionalų, visi yra vienas kitam lygus ir neturi kuo vienas su kitu lygintis, — sako jis.

— Ale aš norėjau sužinot ką jųs manot su mumis daryt ir kokius planus Dievulis rengia? — sakau aš.

— Mes kasdien žemę tėmijam, ir užtai aš sakiau kad linksma pasimatyt, ir galvas laužom begalvodami kaip žmones pastatyt ant gero kelio, ba kas metai mažiau ir mažiau dušelių pas mus atkeliauja, o kaip pažiurim į Liciperio karalystę, jo knygose pilna naujų prirašyta vardų, ir jo populiacija smarkiau dauginasi negu musų. Nieko žmonėms negelbėjo nei Adomo ir Jievos išvarymas iš rojaus, nei tvanas, nei iš dangaus atsiųstas atpirkėjas, nei įvesti bažnyčiose atlaidai.

Kožnas, vietoj daryti gerai, daro blogai; vietoj pildyti prisakymus, juos laužo; vietoj klausyti gerų patarimų, mėgsta klausyt blogų; vietoj mylėti artimą savo, jo neapkenčia; vietoj pagelbėt brolį, jį nori prapuldyt; vietoj šelpti vargšą, dar labiau jį į skurdą stumia; vietoj nuogą pridengti, atima iš jo paskutinį rubą; vietoj dalintis nauda su visais, stengiasi viens sau viską sugrobti.

Kunigai nepildo Dievo nei bažnyčios įsakymų, peržengia savo celibatą, lupa pinigus nuo didžiausių vargdienių, ir žmones vartoja savo pastumdėlių vietoj, su jų spėkomis sau žemišką karalystę kuria.

Moterystės įstatymas paniekintas ir sumintas. Motinos duetą per vestuves šią gadynę verkia ne delto kad linksma vaikus apvesdinant bet kad prasidės jų vienas kitam mirties jieškojimas ir norėjimas kitų. Pati verkia išeidama už vyro ne iš linksmybės kad turės užlaikytoją, bet kad turės jį užlaikyti matyti savo vyrą su kitomis lėbaujantį. Vyras atsisveikina su draugais ne į šeimyninį gyvenimą eidamas, bet žinodamas kad tai jo pirmas žingsnis į grabą.

Valdininkai lupa žmones iki kraujų ir spaudžia kožną kiek išgali.

Advokatai plėšia žmones už niekiausį dalyką ir įveldinėja žmogų kad tik ilgiau teismai tęstųsi.

Daktarai sveikiems ligas įvaro ir operacijas daro norėdami viską iš vargšo atimti.

Visokie klaidingi pranašai vilioja žmones paskui save ir gerybes žada.

Žmoneliai kįla prieš savo valdovus ir juos žudo, paskui užsideda naujus valdovus kad vėl turėtų sau naštą ant sprando.

Viskas tas ir visi kitokie dalykai rodo kad žmonės ištvirko ir pasileido, paliko godus pinigų, garbės, kraujo ir kančių.

Užtai žmonės sulauks kokios nors bausmės, — sako jis.

— Na o kokios? — sakau aš.

— Aš nei pats nežinau: jųs turit visokių išradimų, nuo vandens galit išsigelbėt, laivais; perkunų nebijot, o žaibus sugaudot; ugnį negalim įkurti visur, ba ne visur anglies yra. Mes atsilikom nuo visokių išradimu čia linksmai gyvendami; jei žinai kokią gerą bausmę, gerb. Spragile, patark mums, — sako jis.

— Aš pagalvosiu, — sakau aš.

Nuo Redakcijos

DR. V. KUDIRKOS PAMINĖJIMUI

"KELKITE, kelkite, kelkite!" — budino Lietuvius didis dvasios milžinas, tautos budintojas, Dr. Vincas Kudirka, biskį daugiau kaip dvidešimts penki metai atgal.

Lietuviai kilo, kilo, kilo! Bet pats Kudirka jau senai guli kapuose, nesulaukęs nei to pakilimo, nei nenujausdamas kada taip stosis.

Jo tais laikais skleista dvasia padarė daugiau negu jis dryso svajoti: Lietuva atgavo ne tik spaudą, bet ir nepriklausomybę.

Ne iš nieko tas viskas kilo, ne be žadintojų tai atsiekta, užtai Vincas Kudirka lieka musų tautoje vienas iš įžymiausių budintojų ir švietėjų.

Jei ne ta nelaiminga liga ir mirtis, Vincas Kudirka šiandien dar butų tarp musų, nes dar daug gyvena gimusių vienais metais su juo žmonių, ir gimusių net pirm jo. Gyvena dar beveik visi jo vienlaikiai, irgi tautos milžinai — Dr. J. Basanavičius, Martynas Jankus, Jonas Šliupas ir kiti. Basanavičiaus ir Šliupo vardai ir darbai gana daug ėjo išvien su Kudirkos, ir jie dar yra gyvi.

Gal but nejaustume tokio prisirišimo prie Kudirkos jį tarp gyvųjų turėdami kaip dabar jaučiame; gal but butų tokių niekšų kurie apie jį taip pat kalbėtų kaip kalba apie Šliupą; spjaudytų į veidą vien už tai kad jis turi kitokias pažiuras. Bet tas neatplėšia užsitarnavusio žmogaus nuopelnų.

* * *

Dr. V. Kudirka gimė 31 d. gruodžio 1858 metais, mirė lapkričio 16 d., 1899 m., pačiame gyvenamam amžyje.

Dr. Vincas Kudirka pradėjo leisti užsienyje laikraštį "Varpą", laisvos dvasios slaptą laikraštį, kuriuo ir rupinosi iki mirčiai.

Kaipo rašytojas jis turėjo didelius gabumus ir paliko daugybę savo raštų, kurie dabar visi yra išleisti Tėvynės Mylėtojų Draugijos šešiuose tomuose.

Jo paminėjimui Lietuvoje rengiama įvairiausi programai ir apeigos.

Tik Amerikoje mes užsilikome toje linkmėje, susivaidiję, susiskirstę, nusikamavę įvairiausiose savitarpinės kovos pastangose.

* * *

Dideles permainas musų gyvenime dvidešimts penki metai padarė. Padarė mumyse ir visose aplinkybėse kuriose mes gyvenam. Padarė musų tautoje, ir į gerąją pusę, nes mes buvom tokiose apistovose kad galėjo nelikti kam minėti to kuris mus budino, "Kelkites, kelkites...." Ant jo kapo akmens buvo ištrinta žodžiai kurie nepatiko musų valdovams, bet vietoj visiškai panaikinti to kapo žymes, po dvidešimts penkių metų tenai Lietuviai kilnesnį paminklą stato ir visas kraštas alsuoja sava, Lietuviška dvasia.

Ir kaip stebėtina kad tą spėka — Rusų valdžia — kuri Lietuvius išnaikint užsigeidus buvo, kuri Kudirką galima sakyt į grabą nuvarė, pati sutrunijus griuvo palikdama tik dvokiančius pelėsius viso savo narsumo ir didybės.

"Vilniaus Balso" Nuomonė apie Svetimų Žodžių Rašymą

"Nietaka znajomosć, jąka podufałość", sako "Vilniaus Balsas" "Dirvai" už musų andai sudėtą visą eilę svetimų žodžių kuriuos Lietuvoje vartoja (tie žodžiai buvo paimta iš "Lietuvos"), o mus Amerikiečius bara už "atsitolinimą" nuo Lietuviškumo ir dar už ką tai kito.

"Vilniaus Balsas", perspausdinęs tą musų pastabą ir tuos visus žodžius sako:

"Prie šito 'Babilono' tegalime pridurti kad ką ne ką, o jau okupaciją ir mašastą tai šiandien Lietuvoj ne tik 'mužikėliai' bet piemenėliai supranta."

Paskui prideda tą Lenkišką sakinį, turbut pasityčiojimui iš "Dirvos" pastabos apie svetimų žodžių vartojimą.

Tie musų apgraibom surinkti iš "Lietuvos" dviejų puslapių viename numeryje žodžiai buvo: Paktas, pasta, okupacija, nota, memorandumas, intelektualis institutas, problemos, arbitražas, interpretacija, precizija, dimisija, faktorius, traktatas, ovacijos, tezė, kriterija, pacifikacija, galanterija, kolonijaliai, mašastas.

Dabar pastudijuok, skaitytojau, kaip vienas iš Lietuvos laikraščių — "Vilniaus Balsas" — tiešijasi ir net pašiepia "Dirvą" pasididžiuodamas kad iš tų visų žodžių **Lietuvos žmoneliai jau net DU išmoko suprasti!**

Reikia spėti kad laikui bėgant išmoks ir kitus suparsti, ir dar daugiau suprasti, ir tada mums musų Lietuviškos rašybos visai nereikės. Galėsim gyventi, susižinoti, kalbėtis svetimais žodžiais.

Musų principas yra tas kad nesvarbu kiek svetimų žodžių piemenėliai išmoko, tik kodel į jų vietą nevartojama tikri Lietuviški žodžiai! Juk tų žodžių ištektų. O jei neužtenka, kam gaišinti Prof. Bugą ir kitus kalbos žinovus rankiojimais kaip kuriame Lietuvos krašte tariasi žodis "kiaulė", o ne prašyti kad jie nustatytų tinkamus terminus "pacifikacijoms", "mašastams" ir kitokiam svetimam mėšlui.

Kad mes Amerikiečiai pavartojam Amerikonišką žodį 'tas gali buti atleistina, nes mes kai kur neturime tinkamų Lietuviškų žodžių, o antra čia ne musų kraštas o svetimas, ir tarp svetimų gyvendami Lietuviai išmoko tulus žodžius ir jų pavartojimas net spaudoje nėra nesuprantamas skaitytojui. (Nors rimtesni laikraščiai vengia juos vartoti vistiek.) Bet kam Lietuvoje, kur Lietuviška kalba ir viskas turi teisę pakilti virš visų kitų, spraudžiama svetimi žodžiai ir didžiuojamasi kad net du žodžiu jau piemenėliai išmoko nuo "okupacijos" panaikinimo dienų!....

* * *

Naujas Svečias iš Lietuvos

"Naujienų" ir "Draugo" pranešimais, šiose dienose Chicagon atvyko dar vienas svečias iš Lietuvos — Jonas Strazdas. Jis atvažiavo "Svyturio" Bendrovės reikalais. Ta bendrovė, anot "Naujienų", yra didžiausia knygų leidimo įstaiga Lietuvoje, kuri siunčia knygas net ir į Lietuvą. J. Strazads atsivežė su savim daug įvairaus turinio knygų, kurios dar guli New Yorke.

Abu tie Chicagos laikraščiai nieko priešingo p. Strazdui neišsireiškia.

* * *

Naujos A. Vanagaičio Dainos

Amerikoje esantis Lietuvos artistas, kompozitorius A. Vanagaitis paruošė keletą naujų savo kurinių.

Jau išėjo iš spaudos naujos dainos chorams:

"Vilnius",
"Malda", ir
"Dzimdzi-Drimdzi".

Neužilgo žada išleisti p. X. Strumskis (P. O. Box 342, Brooklyn, N. Y.) keletą naujų romansų ir solo dainų A. Vanagaičio kompozicijos.

Kaip girdėt, kompozitorius A. Vanagajtis turi atsivežęs daugybę naujų muzikos kurinių.

AR LAUKIAT AR NE, PASAULIO GALAS ATEINA — SKELBIA PRANAŠAI

Vienas Clevelandietis važinėja po Naująją Anglija skelbdamas jog pasaulis pasibaigs vasario 6 d., 1925 metais, visi gerieji išmirs jauni, ir tada tvanas apims pasaulį, palikdamas griešninkus gyventi dar 100 metų nešimui skurdaus šlapio gyvenimo, o Dievo parinktų žmonių — tik 140,000 išviso — bus įleisti per Šv. Petro vartus į amžiną gyvenimą su angelais.

Tokį pranešimą skelbia tikintiems tulas apaštalas Woertz, nuo 12514 Rexford ave., Reformuotos Septynių Dienų Adventistų bažnyčios.

Šis apaštalas sako jog tulai moteriai tas persergėjimas duota per angelą Gabrielį suvirš metai laiko atgal. Angelas sakęs jog diena nustatyta yra šešta antro mėnesio 1925 metų kada visi žmogaus darbai bus nušluota nuo žemės. Nors jo pranašė nepaskelbė kokiu budu pasaulis bus sunaikintas, bet tos parapijos žmonių tikima kad galas ateis per tvaną ir vanduo sušlapins linksmybes šios žemės visų griešninkų.

Tiktai 140,000 žmonių kurie "užmigo Dievuje, bus paimti į dangų, o tie kurie griešijo pasiliks čia su Šetonu ir jo angelais iki 2025 metų, kada jie sukils ir padarys karą prieš Šventą miestą. Kai jie tą padarys, ugnis sunaikins juos ir po to pasaulis bus pernaują sutvertas ir Dievo žmonės ant jo vėl gyvens.

Išgelbėtieji, kuomet eis prie savo atlyginimo vasario 6 d., jie kils į dangų per septynias dienas ir pasieks Marsą, kur praleis Šabasą.

Kad šis pasaulis yra tik vienatinai pilnas blogų žmonių yra kitas tos bobos pareiškimas. Ji taipgi gavus regėjimą Marso gyventojų ir patyrus kad jie "niekad negriešiję".

Kuomet ta baisi diena ateis, visi kurie gyvens aprubėj 200 mylių Hollywood miestelio (kur ta boba randasi), pamatys du žiburius ateinančius nuo Mozės arkos, kuri manoma esanti paslėpta kalnuose 200 mylių atstu nuo Hollywood. Tenai tai jie susirinks savo kelionėn į Dievo Karalystę.

Taip labai tuli tam įtikėję jog jau parsiduoda savo nuosavybes ir atiduoda visus savo turtus pagelbėjimui platint tą persergėjimą tarp visų Amerikos gyventojų.

Dabartiniu laiku dvylika kuopelių tokių skelbėjų randasi visose Suv. Valstijų dalyse skelbdamos tą savo fanatišką sapną.

* * *

Cambridge, Mass. — Profesorius H. Shaply, direktorius Harvardo kolegijos observatorijos, pranašauja didelę žmonijai katastrofą.

Kalbėdamas Clevelande jis pareiškė jog saulės meilė žmogiškam dvikojui šaltėja. O kada saulė atšals, viskas ant žemės turės sušalti.

Taip! Tas viskas atsitiks už kokių trijų šimtų trilijonų metų!

Proga Gauti Dykai Muzikos Mokslą Klaipėdos Konservatorijoj

Klaipėdoj yra įsteigta aukštoji muzikos mokykla. Jį įsteigė Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto valdžia kad duoti progos Lietuvos jaunimui pakilti muzikoj ir sukurti Lietuvos simfonijos orkestrą.

Prie Konservatorijas įsteigta 72 mokiniams stipendijos tokiame pavidale: laike penkerių metų mokinis dykai gauna mokslą, valgį, butą ir kurą.

Po penkerių metų mokinis lieka liuosas, įstaigai nieko neskolingas ir gauna atatinkamą savo gabumams vietą Lietuvoj (operoje, simfonijos orkestruose, konservatorijų arba gimnazijų mokytojais, ir tt.).

Į tą naują Klaipėdos įstaigą suplaukė iš visos Lietuvos gabiausis jaunimas.

Šiuomi pranešama **Lietuvos jaunimui Amerikoje** kad norintieji pasiekti aukštąjį muzikos mokslą nuo Naujų Metų **gali gauti** prie Klaipėdos Konservatorijos **stipendijas.** Tuo tarpu vietų bus tiktai **Smuikininkams ir violenčelistams.** Stojant į Klaipėdos Konservatorijos bendrabutį reikia turėti:

1) Gerą pradžią muzikoje (smuikams bent 5 pozicijas), 2) ne daugiau 20 metų amžiaus, 3) pirmais metais 400 litų įsigijimui instrumento, 4) per visą penkių metų laiką savo rubus ir avalinę, 6) nuo žinomo ir turinčio savo turtą patikrinimą (garantiją) kad kandidatas yra darbštus ir rimtai nori penkis metus mokintis muzikoje.

Auklėtiniai nuo karo prievolės paliuosuojami.

Konservatorijos bendrabučiui yra pavestas Paupių dvaras (prie pat Klaipėdos) patogiai įtaisytas, kur mokiniai sveikai ir rimtai gali muzikoj darbuotis. Duodama geras valgis, tvarka rimta ir ne perkieta.

Auklėtinius mokina devyniolika profesorių specialistų tam tyčia iš vidurinės Europos pakviestų.

Norintieji Klaipėdon vykti gaus smulkesnių žinių, kreipkitės:

Klaipėdos Konservatorija
Klaipėda, Lithuania.
Konservatorijos Vedėjas
Stasys Šimkus.

Klaipėda, sp. 26, 1924.

Skandalingas Klerikalų Nutarimas

Trakų apskrities taryba savo pirmame posėdyje spalių 20 d. Kaišedoryse, buvusio karininko Čapliko vedama, nutarė visus apskrities valdybos tarnautojus, nusistačiusius prieš tautiškai-katalikišką srovę veiksmu, iš apskrities valdybos tarnautojų prašalinti.

Be to taryba prasižengdama prieš savivaldybių įstatymą, išrinko apskrities valdybos nariu Trakų apskrities viršininko, o dabar valdybos pirmininko, Broniaus Stosiuno tikrą brolį, Juozą Stosiuną. ("L. Ž.")

Stebėtinas vaikas. Liverpool, Anglijoj, yra 12 metų amžiaus vaikas, kuris perėjo visus egzaminus ir yra tinkamas įstojimui į Oxfordo universitetą, bet kadangi yra perjaunas, turės laukti keletą metų, nes universiteto teisės nepavelija tokio amžiaus mokinius priimti.

Amžinasai Žydas

EUGENE SUE

(Tąsa iš pereito num.)

Labai maloniu ir draugingu gestu ji parodė Agrikolai didelį krėslą padengtą purpuriniu šilku ir aukso juostelėmis apvedžiotą, pati gi prisėdo ant tokios pat materijos apdirbto suolo.

Matydama Agrikolos nedrąsumą ir susivaržymą kalbėt, kuris vėl nuleido akis žemyn susipainiojęs, Andriennė, padrąsinimui jo, parodė jam šunytį, ir tarė linksmai: — Šis vargšas gyvulėlis, prie kurio aš taip prisirišus, visada man gyvai primins tamistos malonų pasitarnavimą. O šis apsilankymas man rodos bus linksmas apsireiškimas; nežinau koks geras numanymas šnabžda man kad aš gal galėsiu turėti laimę buti tamistai kame nors naudinga.

— Madame, — tare Agrikola pasiryžusiai. — Mano vardas yra Baudoinas; esu kalvis dirbąs Plessoj pono Hardio dirbtuvėj. Vakar tamista pasiulei man savo piniginę, o aš atsisakiau priimti; šiandien, aš atėjau prašyt tamistos gal but dvidešimts sykių tiek vertės tamistos prižadėtos pagalbos. Aš tiek daug tamistai pasakiau vienu sykiu, madame, nes man reikia didelių pastangų savo prašymui išdėti. Tie žodžiai nudegino man lupas, bet dabar aš galėsiu jaustis liuosiau.

— Aš suprantu tamistos susivaržymą, — tarė Andriennė; — bet jeigu mane pažinotum, kalbėtum su manim be baimės. Kiek tamistai reikalinga?

— Aš nežinau, madame, — atsakė Agrikola.

— Atsiprašau. Nežinai kokios sumos?

— Ne, madame; aš atėjau prašyt tamistos ne tik sumos man reikalingos, bet ir informacijų apie tai kas ta suma yra.

— Palauk, tamista, — tarė Andriennė šypsodamos, — paaiškink man tai tamista. Nežiurint mano gerų norų, tamista gali matyti jog aš negaliu perprast, greituoju, ko nuo manęs reikalaujama.

— Madame, dviem žodžiais aš galiu pasakyt teisybę. Aš turiu gerą seną motiną, kuri, savo jaunystėj, prarado sveikatą perdideliu darbu, stengdamosi išaugint mane; ir ne tik mane, bet ir biedną priimtą kudikį kurį ji rado. Mano eilė dabar ją palaikyti; ir aš turiu laimę taip daryti. Bet kad taip galėčiau daryti, aš turiu tiktai savo darbą. Jeigu mane atitrauktų nuo mano darbo, mano motina liktų be paramos.

— Tamistos motinai nestokuos nieko dabar, kadangi aš rupinsiuos ja.

— Tamista ja imsi rupintis, madame? — tarė Agrikola.

— Taip, — atsakė Andriennė.

— Bet tamista nežinai jos, — prabilo kalvis.

— Dabar jau žinau; taip.

— O, madame! — tarė Agrikola susijaudinęs, po valandėlės tylėjimo. — Aš suprantu tamistą. Ištiesų tamista turi prakilnią širdį. Motina Kupriukė turėjo tiesą.

— Motina Kupriukė? — tarė Andriennė, žiurėdama į Agrikolą nusistebėjus; nes ką jis sakė jai buvo visai nežinoma.

Kalvis, išraudęs, atsakė drąsiai:

— Madame, pavelyk man išaiškinti viską. Motina Kupriukė yra vargšė ir labai darbšti jauna darbininkė, su kuria aš užaugau. Ji yra raiša, todel tai mes ją vadinam Motina Kupriuke. Bet nors, iš kitos pusės, ji yra taip žemai nupuolus kaip tamista aukštai pakilus, ji, kaslink širdies, mandagumo, oh, tamista, aš esu tikras kad tamistos širdis yra lygios vertės su jos! Ji išsykio sumanė, kada aš pasakiau jai kokiu budu tamista, vakar, padovanojai man tą puikią gėlę.

— Aš galiu užtikrint tamistą, — tarė Andriennė, kuriai ta kalba palietė širdį, — kad šis sulyginimas suteikia man daugiau garbės negu kas kitas ką tamista galėtum pasakyti — širdis kuri išbuna gera ir maloni, nežiurint žiaurių nelaimių, yra retas turtas; kuomet lengva yra buti geram, kada turi jaunystę ir grožę, ir buti mandagiai ir geraširdžiai, kuomet mes esam turtingi. Aš priimu, taigi, tamistos sulyginimą; bet su išlyga kad tuoj mane privestum kad aš to bučiau verta. Meldžiu, pasakyk, todel, kame dalykas?

Nežiurint didelio draugingumo kokį panelė de Kardoviliutė rodė, vistiek joje aiškiai matėsi jos prigimtas išdidumas apsireiškiąs neprigulmingumo pobudžiu, taip aišku buvo sielos pasikėlimas ir jausmų jautrumas kad Agrikola, užmiršdamas ideali fizišką gražumą savo užtarėjos, ir jausdamas pagarbą jai, pradėjo savotiškai:

— Jeigu mano motina viena, madame, butų išstatyta į tokią padėtį kurios aš bijau, man nebutų taip neramu pertraukimas mano darbo. Tarp biednų žmonių, jie vienas kitą pasigelbsti; mano motiną myli visi musų namo gyventojai, musų geri kaimynai, kurie jai pagalbą duotų. Bet ir jie patįs visai prastai stovi; ir kada dar turėtų ją šelpti, jų mažos išgalės dar labiau skaudintų mano motiną negu stengtis pačiai užsidirbti. O toliau, ne tik del vienos motinos man čia reikėjo ateiti, bet ir del tėvo, kurį aš nėmačiau per aštuoniolika metų, ir kuris tik ką pribuvo iš Sibiro, kur išgyveno visu laiku, iš didelio atsidavimo savo buvusiam generolui, dabar Maršalui Simonui.

— Maršalui Simonui! — tarė Andriennė staiga, su didelio nusistebėjimo išraiška.

— Ar tamista pažįsta maršalą, madame?

— Ypatiškai nepažįstu; bet jis vedė moterį iš musų šeimynos.

— Koks džiaugsmas! — šuktelėjo kalvis. — Taigi tos dvi jaunos mergaitės, jo dukterįs, kurias mano tėvas pargabeno iš Rusijos, yra tamistos giminės!

— Ar Maršalas Simonas turi dvi dukteris? — užklausė Andriennė, labiau ir labiau nusistebėdama ir susižingeidaudama.

— Taip, madame, du angelėliu penkiolikos ar šešiolikos metų amžiaus; ir tokios gražios, tokios malonios; jos yra dvynukės, ir taip labai panašios viena kitai kad negali atskirti jų. Jų motina mirė ištrėmime; ir viskas ką ji turėjo buvo konfiskuota, jos čia atvyko su mano tėvu, iš gilumos Siberijos, keliaudamos dideliame skurde; bet jis stengėsi kuodaugiausia palengvint jų kelionę ir gyvenimą kiek galėdamas joms pasitaranudamas. Mano prakilnus tėvas! nepatikėtum man, madame, kad turėdamas liuto drąsą, jis yra taip minkštos širdies kaip motina.

— O kur tos brangios mergaitės randasi? — užklausė Andriennė.

— Musų namuose, madame. Tas viskas ir sudarė mano padėtį sunkia; tas man ir davė drąsos pas tamistą ateiti; mano uždarbio užtektų šiaip taip užlaikyti visą musų namą, kaip ten nebuvo; bet aš beveik tuoj busiu areštuotas.

— Beveik busi areštuotas? Už ką?

— Meldžiu, madame, buk gera paskaityt šį laišką, kuris buvo atsiųstas Motinai Kupriukei.

(Toliau bus)

Doviernastįs

Doviernastis reikalingas pervedimui Jusų turto, kurie gyvenat Amerikoje, likusiems Jusų broliams ar kitokiems giminėms, padaroma "Dirvos" Agenturoje pagal Lietuvos valdžios reikalavimo, patvirtinama Lietuvos Atstovybėje, ir paruošiama gatavai persiuntimui. Kreipkitės "Dirvos" Agenturon kada reikia kokių raštų.

"DIRVA"
3352 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

ATGIMIMAS

Keturių Aktų Tragedija iš Kovų už Spaudos Atgavimą

Parašē K. S. Karpavičius

(Tąsa iš pereito num.)

Senukas — Vaikeli, perajunas buvai, dar nebutum supratęs gerai visko.... Ta skrynia per eiles gentkarčių buvo saugojama ir pernešama į naują namą su kitais griozdais ar naujai dademais. Taip ir šie šarvai išbuvo joje užslēpti dugne, tik retkarčiais vieno kitam pasakant apie jų buvimą.... (Senukas bekalbēdamas padeda Kaziui apsirengti. Kada esti gatavas, tęsia:) Na, štai, sunau, tu esi vienas iš daugybēs to miegančio Lietuvių Karaliaus kariauninkų. Jųs visi — šių dienų jaunimas — esat kareiviai laukianti savo vado jus pašauksiant tautų vaduoti.... Bukit gatavi stoti mušin kada išgirsit Lietuvos Atgimimo balsą! (Paduoda Kaziui kardą; kardo makštis jau kabo prie šono.)

Kazys (pasidrąsina, išsitieisa kaip kareivis) — Dieduk, manyje verda kraujas Lietuvos atliuosavimui! Tik kažin ar aš sulauksiu tos gadynēs, ar prie manęs tas stosis. Gal jau praējo ta proga ant visados....

Senukas — Ne, neabejok, nes dar mes neišsiliuosavę! Tie laikais ateis: gal neužilgo, gal po mano mirties, sulauksit didžių baisenybių, o kada ateis didžiausia prispaudimo valanda, apsidēk šiais šarvais ir eik ginti savo žemę nuo priešų ir guldyk savo galvą už Tēvynēs laisvę! Jeigu neįvyks tas dar tavo dienose, palaikyk tą viską ir perduok savo vaikams ir vaikų vaikams, ir pasakyk prie ko jie turi rengtis....

Scena II

Ateina Ona.

Ona (pabarškinus ineina per atviras duris) — Gerą dieną, dieduli. (Pamato pašalyj šarvuotį, kuris irgi bēgo slēptis barškinimą išgirdęs) Kas čia?....

Kazys — Tai aš, Onute; nebijok.... Ir aš tavęs nusigandau nežinodamas kas ateina....

Senukas — Ne taip, vaikeli, darai kad šarvuose budamas nusigąsti ir bēgi. Ne taip reikia rengtis už Tēvynę kovot....

Ona (priējus prie Kazio apžiurinēja) — Ir kas čia per stebuklas? Iš kur tu tuos šarvus gavai ir kur rengiesi?

Kazys (sujudęs) — Aš tau kada papasakosiu tai ką nuo dieduko sužinojau šiandien....

Diedukas (paliečia kardą) — Šiuo kardu, vaikeli, gink savo Tēvynę.... Kada ateis laikas, kirsk juo, mušk Lenkus, mušk Gudus, mušk Vokiečius, ir naikink juos savo žemēje! Jie dar nekartą bus musų tautos niekadējais kaip iki šiolei buvo, jei nerodysim savo stiprybēs!

Kazys — Bet, dieduk, jie yra daug stipresni už mus....

Senukas — Sakau: kada ateis laikas.... Kas pragaišino musų tautos vardą jeigu ne klastingi kaimynai, Gudai ir Lenkai! Gudai mus smaugē žiauriais užpuolimais, Lenkai klastomis mus vergais padarē... Gudai dabar atēmē musų spaudą ir nori išnaikint mus labiau negu Lenkai įstengē. Bet, vaikeli, nepasiduokit, nešiokit visados ant lupų šiuos karštus vieno musų poeto žodžius:

"Neįveiksi, sunau šiaurēs, musų širdįs tvirtos!
Neįveiksi, ant mųs širdžių trupēs tavo peiliai,
Ledai sutirps ant krutinēs, tu pats teksi eilei!"

Nors Gudai mus dabar slegia, bet ne amžinai jie prispaudējais bus. Sugrius jų galybē ir dings jų narsumas kaip yra atsitikę daug sykių iki šiolei! Istorija savo pakartos vēl, kaip pakartos ir Lietuvos atgimimą.

Ona — Dieduk brangus, tu gyvenai tais laikais kada atimta musų spauda, papasakok mums apie tai gyvu žodžiu.... Mums bus didelē pamoka. Kunigēlis sako, visi senieji žmonēs tą puikiai atsimena.

(Kazys palengva nusirengdinēja.)

Senukas — Vaikeliai, jau ketvirtą dešimtį metų baigiam nuo uždraudimo musų spaudos. Aš tada buvau jau apie penkiasdešimts metų amžiaus. Jųs jau gimēt neturēdami spaudos, ir augot, ir negalit jaust to ką mes jautēm nustodami, ką iš musų išplēšē, sužeisdami musų širdis kruvinomis žaizdomis.... (Rodo į Kazio knygelę ant stalo) Jųs dabar skaitot šias knygeles tik delto kad jums patinka, ir slepiat delto kad uždrausta....

Ona (Kaziui pakuždomis) — Ar diedukas žino iš kur mes jas gaunam!....

Senukas (dēbtelį į ją) — Nenusigąsk manęs, aš viską žinau.... O tas uždraudimas paējo iš Lenkų kaltēs, vaikeliai. Kad mes butume tame kalti, tiek to butų ir kentēti. Bet vis Lenkai. Jie privertē Lietuvius priimt uniją. Jie paskui privedē prie sudraskymo musų bendros respublikos, nes turējo Rusai, Prusai ir Austrai suplēšyt Lenkiją ir Lietuvą ir pasidalint tarp savęs.

Ona — Lietuva gal ir šiandien butų buvus nepriklausoma....

Senukas — Gal but. Tas suplēšymas buvo dar geroj atmintyj mano dieduko ir mano tēvo — 1795 metais. Su savim Lenkai atnešē į Lietuvą ir baudžiavą kuri per amžius Lenkuose buvo. Baudžiavą caras panaikino, bet paskui Lenkai surengē maištą ir norējo vēl atgaivint savo valstybę per Lietuvių kraują, ir štai del tos priežasties atējo įsakymas uždrausti Lietuvių spaudą kaipo maištininkų prieš Rusiją.

Kazys (perširdęs) — Kolei aš gyvas busiu, nekęsiu Lenkizmo ir kovosiu už atgavimą Lietuvos teisių, ir galvą guldysiu už musų tautos liuosybę!

Ona — Ir aš tą pasižadu — ir aš eisiu, nors slapta, šviest savo žmones Lietuviškume, ir mokinsiu juos musų prigimtos kalbos kad ji nebutų užmiršta ir kad visi rengtųsi prie musų tautos atgimimo!

Senukas — Vyriausia visko, vaikai, rengkitēs kovon ginklu. Pasaulis dar ginklu valdomas, ir ginklas viršų turi. Daug dar reiks panešt priespaudos ir bēdų iki atgausit savo ko trokštat. Atgavimas spaudos bus sulyginamai mažas darbas prie to kaip reikēs atgauti savo tautos laisvę. Lai spauda, slapta ar vieša, buna jusų dvasios stiprintoja, ir eikit prie Lietuvių Karalystēs atsteigimo.

Ona — Vaje, aš bučiau ir pamiršus ko čia atējau.... Štai (Kaziui), kunigas davē man šį raštelį tau atnešti.

Kazys — Palaikyk jį, aš tuoj nusirengsiu. Tuoj, paskaitysiu....

Ona — Kolei nusirengsi aš tau papasakosiu kas jame parašyta. Ir aš tokį gavau. Čia Puidai sumanē surengt Lietuvišką vakarą, kviečia mane, tave, ir kitus galinčius prisidēti....

Senukas — Matai, vaikai, musų gadynēje tokių dalykų nebuvo. Tas reiškia kad vietoj nusiminti, slopinama Lietuviška dvasia labiau keliasi į šviesą ir žengia prie atgimimo.... Užnešk, vaikeli, šarvus į viršų ir padēk kaip radai. Visada turēk mintyje tai ką aš tau pasakiau, ir apsakyk savo vaikams ir vaikų vaikams iš kur tie šarvai paeina ir kas šioje vietoje praeityje buvo, taipgi prię ko reikia rengtis....

(Bus daugiau)

3522. Lietuvių Lementorius arba geras skaitymo ir rašymo pradžiamokslis lietuvių parapijų mokykloms. Sutaisē S. P. Tananevičia. Su daugeliu paveikslēlių, drutu audimo apdaru. Chicago, paveikslēlių. Chicago, 1912, p. 84 .... 35c

3510. Geometrija. Augštesniųjų Mokyklų vadovēlis. III dalis. Stereometrija. Parašē M. Šikšnys. Vilnius, 1920, pusl. 124 .... 40c

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

T.M.D. REIKALAI

Darbymetēs Laikas

Dabar yra pats geriausias laikas darbuotis Tēvynēs Mylētojų Draugijos labui. O darbo yra daug.

Vienas iš svarbiausių yra tai VAJUS naujų narių. Vajus eina nekuriose kuopose gana pasekmingai, iš kitų mažai tesigirdi.

Gavę žinią apie vajaus apšaukimą, nekurios kuopos ir jų veiklesni nariai gana karštai į tai atsiliepē ir sukruto dirbti.

"Pasaulio Istorijos" išleidimas yra Tēvynēs Mylētojų Drjos tik visuomenei pasitarnavimas, nes kokiu kitokiu budu galētų Lietuviai taip pigiai gauti tokį milžinišką garsaus Anglo rašytojo H. G. Wells kurinį, "Pasaulio Istoriją", trijuose tomuose, jei ne prigulint prie Tēvynēs Mylētojų Draugijos?

Narys, už $1 metuose tą veikalą gaus taip kaip už dyką, kuomet perkant tiesioginai atsieis apie $10.

Visų TMD. narių pareiga yra didinant savo kuopas atidaryti progą Amerikoje gyvenantiems Lietuviams gauti tą veikalą tokiu paparstu ir pigiu budu.

Paskui vēl, TMD. nariai privalo pasvarstyti apie geresnį ir gausesnį parēmimą T. M. D. moksleivių šelpimo, Kulturos Fondą. Tas Fondas jau pradējo savo darbą, bet dar nei kuopos, nei nariai pergausiai, o kiti ir visai, neprisidējo.

Musų darbas nepasibaigia išleidimu ir išdalinimu knygos. Reikia pasitarnauti ir kitiems musų garbingos organizacijos uždaviniams.

Tēvynēs Mylētojų Draugija nuo savo užsidējimo stengēsi palaikyt Lietuvoje Lietuvystę, stengēsi šviesti savo vientaučius čia gyvenančius. Lietuva dabar yra nepriklausoma, ačiu pastangoms musų Draugijos ir kitų visų šaltinių kurie prie to prisidējo. Nebutų buvę kam kovot už Lietuvos laisvę jeigu musų kalba butų buvus išnaikinta; nebutų buvę kam stiprint musų dvasios jeigu musų spauda butų visai užgęsus.

Tą viską išlaikę, sulaukę laimingo galo, privalome ir toliau savo darbą varyti.

Mums reikia žiurēti kad Lietuva nebutų užslopinta vienos partijos, kuri pasitaikē buti viduramžių programo vykintoja, tamsintoja žmonių, varžytoja piliečių laisvēs. Taigi, prieš kiekvieną klerikalų auklējamą jų siekinių vykintoją mes turime auklēti savo kovotoją, ir atsieksime demokratizmo musų šalyje, kurioje sulaukēme nepriklausomybēs irgi ne rankas sudėję sēdēdami.

TMD. kuopos! Žiemos laika išnaudokit kuolabiausia! Rengkit vakarēlius, auginkit kuopas, skirkit pelną ir prirašykit narius į Kulturos Fondą.

Jau praējo laikai šērų pirkimo, kitokių visokių aukų reikalaujamų tam tikro laiko. dabar tebuna musų viena užduotis — padēti Lietuvai šviestis ir pasilaikyti demokratinga.

Worcester, Mass.

TMD. 50-tos kuopos mēnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 16 d., nuo 11 val. prieš pietus, Aušrelēs kamabriuose. Susirinkimą atidarē kuopos pirmininkas A. Kriaučialis. Buvo skaityta protokolas ir vienbalsiai priimta. Iš iždininko raporto paisrodē kad kuopa turi pinigų apie $50.

Vajaus komisijos atsilankē tik vienas narys, J. A. Stravinskas, kuris pranešē jog gavo kelis naujus narius į kuopą.

Naujų narių į musų kuopą per šį mēnesį prisirašē sekanti: A. Janušonis, K. Šteiva, J. Kamandulis, A. Šablinskas, K. S. Bušas. Girdējau prisirašē ir daugiau, bet neteko sužinoti jų vardų, todel kitą kartą juos paminēsiu.

Toliau sekē kitos komisijos raportas — rinkējų aukų Dr. V. Kudirkos paminklui. Komisija turi surinkus $2.40, J. M. Januškevičius aukavo dar vieną dolarį, taigi pasidaro $3.40.

Kuopa nutarē surengti pasilinksminimo vakarą su įvairiu programu gruodžio 21 d., ir pelno dalį skirti Dr. V. Kudirkos paminklo fondan.

Vakaras bus su saldumynais ir gērimais, programą išpildys maži vaikučiai. Jau mes matēm kokių turim smagių dainorių, deklamatorių ir šokikių, todel galim pilnai pasitikēti jog šis parengimas bus dailus. Parengimu rupinantisi komisija yra labai veikli, gabi, ir jai pavyks parengti ką nepaprasto.

Nutarta metinin susirinkiman narius kviesti atvirlaiškiais. Vienas dalykas negerai tai kad musų nariai nelabai susirinkimuosna lankosi.

Korespondentas.

Nauja Kuopa

Meriden, Conn. — Čia susitvērē nauja TMD. kuopa iš trijų buvusių pavienių ir dviejų naujų narių. Valdyba susideda iš šių nariių:

Feliskas Boganas, pirmininkas, — naujas narys;

Juozas D. Dangvēckas, sekr., — pavienis senas narys;

Ignas Subačius, iždininkas, — pavienis senas narys.

Mikas Keulēnas kelios savaitēs atgal prisirašē kaipo pavienis narys, ir Antanas Pinkevičius, naujas narys. Taigi šie Lietuviai sudaro musų TMD. kuopelę. Sekretoriaus antrašas: J. D. Dangveckas, 284 Camp St., Meriden, Conn.

Visi vietiniai ir apielinkių Lietuviai meldžiami prisirašyti prie naujos kuopelēs.

Kuopa tapo sudaryta lapkričio 9 d., S. Maskolaičio namuose.

Mano senas troškimas išsipildē, nors nedidelį burelį pritraukiau prie musų garbingos organizacijos, Tēvynēs Mylētojų Djos, bet turiu vilties, visiems šiems nariams darbuojantis, padidinti kuopą.

J. D. Dangveckas,
TMD. Kuopos Sekr.

TMD. KUOPOS, UŽSIRAKYŠIT SAU T. M. D. ORGANĄ—KAINA $1.50 METAMS. SEKIT T. M. D. REIKALUS ATIDŽIAL

"GYDYTOJAS"
paveiksluotas sveikatos žurnalas.
Reikalaukite numerio pažiurējimui prisiųsdami 15c.
"GYDYTOJAS"
4454 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

STRAIPSNIS 99
MOTINOS MAISTAS

Neščia motina reikalauja daug sotaus ir sveiko maisto, nes ji ne tik save peni bet ir mažutytę gyvybę, kurią tikisi paleisti. Dailųs pyragaičiai ir košelēs niekad nepadaro pieno ir stiprumo. Reikia paprastų valgių, gerai išvirtų. Perdaug apdirbtų arba labai riebių valgių reikia vengti. Taipgi nereikia valgyti keptų valgių. Nors svarbu neščiai motinai gauti užtektinai maisto, bet reikia atminti kad persivalgymas pasunkina organams darbą, ir gali atnešti rimtą ligą.

Neštumo laike ir per visą žindymo laikotarpį rekomenduojame sekamus valgius:

Visokių rušių sriubos — bet neperdaug surios, rugščios ar kitokios.
Šviežia žuvis — kepta ar virta.
Kiaušiniai — vienas, du kasdien.
Virtų javinių košelių su pienu ar smetona.
Mēsos sykį į dieną — aviena, veršiena, jautiena, kumpis, lašiniai ir vištiena.
Duona turi buti valgoma bent poros dienų senumo.
Paprasti priedai — šaltakošē arba kiaušinienē.
Vaisių reikia valgyti daug, ir žalių ir virtų.
Gērimai — pienas, koko, ar pasukos (maslionkos).
Arbatos ar kavos mažai vartoti. Gerk užtektinai vandens, jei galima dvi kvortas į dieną.

Štai pora puikių receptų kurie paįvairins valgius ir tuo pat suteiks motinai ypatingai sotaus maisto.

Rupių Kvietinių Miltų Pyragaičiai
(Graham Diamonds)

1 puodelis Borden's Evaporated Pieno
1 puodelis vandens
3 puodeliai graham miltų
1 šaukštas cukraus
3 šaukštai sviesto
4 šaukšteliai kepamo paderio
1 šaukštelis druskos
2 kiaušiniai.

Suplak lengvai kiaušinius, pridēk pieną ir vandenį, paskui persijotus kitus dalykus. Įmaišyk ištarpytą sviestą ir gerai suplak. Pilk į pasviestuotus bandelių kepimo indus ir kepk karštame pečiuje 20 minutų.

Kepta kiaušinienē

2 šaukštai Borden's Eagle Brand Kondensuoto Pieno
1 kiaušinis
7/8 puodelio vandens
1/4 šaukštelio vanilos
1/16 šaukštuko nutmego.

Sumaišyk Eagle Brand ir vandenį gerai. Suplak kiaušinį ir pridēk prie pieno maišant gerai. Pridēk vanilą ir nutmegą. Kepk ant vandenio vidutiniame pečiuje. Kada peilio ašmenįs įkištos kiaušinienēn išeina švarios, kepimas baigtas.

Nesuprasta, apleista mergaitē nēra iš knygų paimta. Laike brendimo daugelis jaunų mergaičių pereina tokį laikotarpį vargo ir rupesčio — motinos, jums šitas nepatiks — delto kad jos neturi pasitikējimo motinomis. Daugelis motinų atsisako pripažint kad šis laikas yra vienas iš kritingiausių mergaitēs gyvenime.

Saugumas yra teisingame maitinime. Pridēk Borden's Eagle Brand Pieno prie jusų vaikų valgių kas suteiks jiems visus veiksnius reikalingus vikriai sveikatai. Suprantama, šviežias oras, mankštymasi, užtektinai miego ir sveiki pasilinksminimai taipgi gelbsti. Bet jei maistas netinka, niekas netinka.

Kožna laukianti motina kuri nori užsilaikyti geroje sveikatoje, privalo valyti dantis po kožno valgio su Colgate's Ribbon Dental Cream. Dantis sugamina maista kuris duoda stiprybę motinai ir jos kudikiui. Colgate's valo dantis saugiai ir visiškai.

Skaityk šiuos straipsnius atidžiai ir pasilaikyk juos ateičiai.

RAŠTAS

(Iš Wells "Outline of History".—V. K. R.)

Rašto Reikšmė Žmogaus Gyvenime

Per visą eilę naturalių laipsnių raštas augo iš žmogaus gyvenimo. Išpradžių ir per ilgus amžius jis buvo nedaugelio išrinktosios klasės žmonių interesas ir paslaptis, tiktai priedas prie paveikslinių užrašų. Padarius raštą aiškesniu už braižinius, patvarkius j,, paskirsčius į kodą, ir apibendrinus, žymiai pažengta pirmyn, atsiekta aiškesnio išreiškimo budų. Vartojant kodo raštą, laišką supranta siuntėjas ir priėmėjas; bet jo nesupranta tas kas nėra prileistas prie paslapties. Toliau, su pagalba ypatingai patvarkyto rašto, galima prigelbėti savo draugų atminčiai ir galima savo užrašus apsaugoti taip kad kiti jų nesuprastų. Pavyzdžiui, tarp senovės Egyptiečių raštų yra medicinos receptų ir magijos formulų. Seniausi užrašyti dokumentai tai sąskaitos, laiškai, receptai, vardų surašti, kelionių aprašymai. Vėliau, rašto menui plėčiantis, pasirodo tas keistas, patetinis troškimas, bendrai užeinamas žmonėse, nustebinti nepažystamą ir tolimą asmenį užrašymu kokios ypatingos paslapties, kokios keistos minties, ar net ir paties tiktai vardo, kad ilgai po to kaip jau išgaiši iš pasaulio tasai užrašas nustebintų kitą žmogų. Net ir Sumerijoje žmonės įbrėždavo savo raštą ant sienų; ant visų likusių iš senovės pasaulio iki musų gadynės uolų ir trobėsių randame galybę vardų ir gyrimo tų visame pasaulyje žinomų pagyrunų karalių. Sugrupuosime juos taip kad, prie rašto vardų pridėjus dar įvairias epitafijas, kurios, daugelyj atsitikimų, pačių tų pagyrunų pirm mirsiant buvo jau apgalvotos ir sudiktuotos, tai galimas daiktas kad pusė tų senovės pasaulio užrašų yra tokios tai rušies.

Per ilgą laiką, ačiu troškimui išreikšti save užrašyme vardo, palaikyme slapto tuo keliu susisiekimo su kitais žmonėmis, raštas buvo gan siauras; tačiau vienkart su tuo veikė žmoguje kitas, labiau socialio pobudžio, troškimas **pasakyti.** Gilesnės rašto galimybės, galimybės nušviesti, apibudinti, išreikšti mokslą ir tradicijas išaugo žmonėse, matoma, po ilgų tiktai amžių. Bet įdomu butų, sąryšyje su tuo, rekapituliuoti kaikuriuos elementinius faktus apie gyvybę, kuriuos mes aiškiai pabriežėme pirmesniuose skirsniuose, nesa jie nušviečia ne tik milžinišką rašto svarbą žmogaus istorijoje, bet taip jau parodo ir tą rolę kurią raštas dar galės atvaizduoti tos istorijos ateityje.

1. Gyvybė išpradžių, reikia atminti, turėjo pertraukiamą pakartojimą pajautos, senam gyviui mirštant, jaunam gemant.

Tokie gyviai kaip šliaužliai turi savo smegenyse gabumą prityrimui atsiekti; bet individumui mirus ir tas gabumas su juo miršta. Didžiausia jo motivų dalis yra instinkto pobudžio ir visas jo protinis gyvenimas yra paveldėjimo (gimimo paveldėjimo) pasekmė.

2. Bet paprasto tipo žindžiai prie tyro instinkto pridėjo **tradiciją,** — tradiciją patyrimų įgytų pamėgdžiojant savo motinos pavyzdį; tokie protiniai išsivystę gyviai kaip šunės, katės ar bezdžionės, įgyja prityrimo, taip sakant, nebylio mokslo keliu. Pavyzdžiu, katė motina baudžia savo katukus už netikusį elgėsį. Taip lygiai daro bezdžionės motinos apų ir babunų rušies.

3. Primitivis žmogus, perduodamas savo ainiams prityrimą, prideda prie to vaizdo meną ir kalbą. Prasideda paveikslų ir braižinių rekordai ir **žodžio tradicija.** Žodžio tradiciją aukščiausia ištobulino senovės dainiai, bardai. Ačiu jiems kalba pasaulyje užima tinkamą sau aukštą vietą.

4. Išradus raštą, kurs išsivystė iš braižymo rekordų, žmogaus tradicijos galėjo likti pilnesnės ir tikresnės. Pradėta taisyti žodžio tradicija, kuri ikišiol keisdavosi, amžiams bėgant. Dabar žmonės, šimtų mylių atskirti vieni nuo kitų, jau galėjo perduoti savo mintis. Didėjantis žmonių skaičius pradeda dalintis rašytu bendru praeities ir ateities mokslu ir protingumu. Žmogaus mintijimas pasidarė svarbesnis veiksnys, šimtai minčių įvairiose vietose ir įvairiuose amžiuose galėjo reaguoti vienos į kitas; jis virto labiau pastoviu ir nuolatiniu procesu....

5. Per šimtus gentkarčių pasaulis nežinojo pilnos rašto galybės, nesa per ilgą laiką nebuvo žinoma budas spausdinti daug kopijų nuo pirmosios. Vienintelis budas raštus platinti buvo perrašinėjimas po vieną kopiją, todel knygos senovėje buvo labai brangi retenybė. Dar daugiau, žmonių mintyse visados buvo giliai įsikerėjęs palinkimas užlaikyti dalykus paslaptyje, sukurti lyg misterijos kultą, ir tuo budu užkariauti sau viršenybę ant kitų žmonių. Tiktai naujoje gadynėje žmonijos masės mokokosi skaityti ir siekia žinijos ir minties turtų, jau sukrautų knygose.

Nežiurint vienok to, nuo pirmųjų raštų gadynės žmonių mintyse prasidėjo nauja rušis tradicijos, amžinos ir nemirtinos tradicijos. Gyvybė žmonijoje vis labiau ir labiau pažino pati save ir savą pasaulį. Išpradžių mes pastebime istorijoje tik vos užmatomą intelektualio kilimo bruožą didelės ir mišrios nežinystės ir ažumaršos pasaulyje; ji atrodo lyg silpnas šviesos spindulėlis įsiveržiąs pro pravertų durų plyšį į apitamsų kambarį; bet išlengvo jis plesta, auga, didėja. Pagaliau Europos istorijoje susilaukiama laiko kuomet tos durįs, spaustuvninko pastumtos, pradeda atsidaryti umai plačiau ir plačiau. Žinija sušviečia ir, sušvietus, jau liaujasi buvus laimingos mažumos privilegija. Mums jau tos durįs atsidarė plačiau, ir šviesa už jų vis kas kartas yra skaistesnė. Rods, ji dar yra kiek ukanuota ir debesėta.

Tos durįs dar neatsidarė iki pusės; šviesa dar nesenai teužžiebta. Musų šių dienų pasaulis yra pasiekęs tiktai pradžią žinijos.

(Bus daugiau)

NAUJAUSIOS DAINOS
Iš Lietuvos

OI NEVERK, MOTUŠĖLE — Basso Solo, smuika ir pianas. Žodžiai Maironio, Muzika Naujalio. $1.00

STASYS — Solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c

DUL DUL DUDELE — solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c

Tremtinis — žingeidi Augusto Strinbergo drama iš pradžios krikščionybės ir pagonybės kovos su ja. Viename akte. Vertė A. A. Tulys. 47 pusl. .... .25

5126 Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios .. p. 188 60

Užtekanti Saulė. Patriotiškumo, meilės ir mokslo paveikslėliai. Tame ineina daugelis atskirų aprašymų, labi žingeidųs ir pamokinanti, astronomijos srityje ir tt. Parašė K. S. Karpavičius. 94 puslapiai, su paveikslais ..... .35

"Artojas" už $1.00 į Lietuvą! Extra

Kurie iki GRUODŽIO 31 d. šių metų užrašys "ARTOJĄ" saviškiams į Lietuvą, gaus jį tik už $1.00 ant metų (dabar kaina $1.25 į Lietuvą). Skubėkit užrašyti saviškiams "ARTOJĄ" Kalėdoms — už $1.00 metuose pralinksminsit visą kaimą. Siųskit sykiu su savo prenumerata — viso $2 ant metų. Skukit, nes po Naujų Metų vėl į Lietuvą bus $1.25 ant metų,

"ARTOJAS" 3352 Superior Ave. Cleveland, O.

JUOKIS
ir Svietas Juoksis sykiu su Tavimi

SUMANYMAS

Kad kas nors išrastų
Taip gerą mašiną
Kuri žmogaus mintį
Rastų atvaizdinta,
Kada žmogus jąją
Prie savęs laikytų,
Ji jo visas mintis
Aiškiai surašytų,
Tuojau aš ją pirkčiau,
Nors brangiausia butų,
Daug geriausių minčių
Mano nepražutų.
Kasdien siuntinėčiau
Lietuvon laiškutį,
Gražiausių žodelių
Mylimai mamutei.
Tada ji žinotų
Kad josios dukrelė
Mąsto apie jąją,
Linksmin' jos širdelę.
Kad ją tikrai myliu,
Mamytė žinotų,
Kad nerašau laiško
Tada nerugotų.
Ir "Dirvą" galėčiau
Tankiau atlankyti,
Savo mintis, liudnas,
Linksmas surašyti.
Visos mano mintis
Dirbant sugamintos
Taja mašinėle
Butų surašytos.
Koks but parankumas,
Kas gal apsakyti,
Be trukdymo laiko
Kad galėt rašyti.
Bet dar turim laukti
Tokio geradėjo
Kuris tos mašinos
Butų išradėju.

Audra.

Nuo Juokų Red.: Ištikro, ištikro! Jeigu tokios eilės butų atėję mums laike kokio musų poetų kontesto, butume už jas paskyrę pirmutinę dovaną!

Tiesa, skirtume dovaną ne už pačias eiles, bet už tą mintį kurią šios gerb. Audros eilės paduoda.

Kaip labai mes pasigendame tokios mašinos, kaip labai ji mums susigadytų, ir kiek savo minčių galėtume užrašyta matyti! Amžinai jos liktų, ir visos, ne tik kelios prasčiausios kurias negabi ranka spėja surašyti.

Daug liktų minčių puikių ir tokių kurias nenorėtume kad kas nors matytų iš tos mašinėlės išėjusias naujai, ir net pasenusias.

Mums dabar nelieka nieko kito daryti kaip tik apšaukti kontestą tokios mašinėlės išradimui. Bet kad, matydami dalyko svarbą, nesumanome ką paskirti išradėjui, skelbiame kontestą nors už išradimą arba išgalvojimą tokiai mašinai vardo.

Ištiesų pažadame duoti tam arba tai gražią naujai "Dirvos" leidžiamą knygą, viduramžių tragediją "Algis ir Giedrutė".

Vardą šitokiai mašinai gali pasiulyti kas tik nori: seni ir jauni, mokyti ir nemokyti, be skirtumo lyčių ir tikybų, bedieviai ir katalikai.

Siųskit savo pasiulymus paprastu raštu arba eilėmis, tiktai prie kožno turi buti koks nors išgalvotas arba tikras parašas ir adresas.

Vardus prisiųstus tai mašinai talpinsime čia kada tik gausime, o ne lauksime paskirto laiko. Dovaną skirsime mes patįs, ir laikas dovanai bus Naujų Metų Diena.

Tą dieną paskiriame delto kad norime su pradžia biblistų pasaulio pabaigos užvesti naują erą — IŠRADIMO MINČIŲ UŽRAŠYMO MAŠINOS VARDO.

Katras busit pirmutinis prisiuntęs minčių užrašymo mašinai vardą? Skubėkit į sekantį ir sekančius numerius.

Kalbant apie pačias mintis ir jų, taip sakant, sudėjimą į dėžutes kaip kopustų žiemai, turime pasakyti kad ne visos mintįs ir mums norėtusi užrašytas turėti. Kitas nenorėtume skaityti ir patįs save kaltintume po kokio laiko kam tokios mintįs musų galvoje užėjo.

Ne mes vieni tokių minčių bijomės, ir nemanykit kad čia tik apie save kalbame. Grieko pirštas tame klausime rodo į visus — į aukšto stono ypatas, dvasiškus tėvelius, šventablyvas davatkas, doromis vadinamas motinas, pavyzdingus tėvus, nekaltas dukreles, paklusnius sunelius, protingus redaktorius ir sienų popieriuotojus.

Jeigu kas rengtusi prie išradimo pačios mašinos, jis ras jau gatavą jai vardą. Tik norime padaryti dvi pastabas prie to: Pirmiausia, jei tokia mašina ir butų išrasta, už tai prigulės garbė gerb. Audrai, musų poetei, nes pati mintis arba sumanymas yra svarbiausia.

Antra, išradėjas lai rupinasi apie mašiną kuri užrašytų savo (kožno) mintis, o ne svetimas, Tokios mašinos gerb. Audra nori. O ir mums tokios labai reikalinga.

Ką jūs veikit Amerikoje — jūsiškiai matys jūsų vardus laikraštyj — užrašyk jiems "Dirvą"

Vaikai turi mokintis užlaikyti savo dantis švariai, nes sveiki dantis yra pamatu jų sveikatos ateityje.

Daugis vaikų mėgsta valyt savo dantis su Colgate's Ribbon Dental Cream, nes Colgate's nuvalo ir pagražina dantis ir palieka burnoje malonų skonį.

Nupirk jiems triubelę šiandien ir pasakyk kodel jie privalėtų jį naudoti. Jie ištikro pamėgs Colgate's.

GERI DANTYS
GERA SVEIKATA

ŠEIMININKĖMS KELRODIS
Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimininkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaipo šeimininkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsniai kurie bus indomus kožnai Lietuvei šeimininkei.

RODYKLĖ No. 28

Virimo Receptas

Gera šeimininkė privalo gaminti valgius taip kad šeimyna gautų tinkamą įvairumą valgių kurie turi reikalingos energijos, cukraus, karbohydratų, proteinų ir tt. Neduok perdaug mėsos ar perdaug daržovių, bet pamaišyk javinių vaistų, pieno, priekandžių ir tt. Vienas iš geriausių maistų apie kurį mažai kas žino kuris duoda energijos yra moliasai. Sekantis receptas yra padarymui pyragaičių su moliasais ir jie buna geri per pora savaičių.

NOLIASE DAŽYTI PYRAGAIČIAI

¼ puoduko evaporated pieno atmiešto su ½ puoduko vandens
1 puodukas kukuruzų krakmolo
1 šaukštukas trintų gvazdikų
1 šaukštukas trintų cinamonų
½ šaukštuko nutmego
½ šaukštuko kepamos sodos
2/3 puoduko moliasų
1/3 puoduko cukraus
½ puoduko sviesto pavaduotojo
¾ puoduko kapotų razinkų ar datulių
1 kiaušinis
2½ puoduko miltų
1 šaukštukas druskos.

Sumaišyk soda su prieskoniais ir krakmolu. Sudėk paeiliui kitus dalykus. Krėsk didelių šaukštų košę ant taukuotų blešinių, atskiriant trimis coliais. Uždėk riešutą ar razinką ar pusę datulės (jei datulės vartojama) ant vidurio kožno pyragaičio ir kepk vidutiniame pečiuje. Turėsi nuo trijų iki keturių tuzinų pyragaičių.

Virtuvės Reikaluose

Kad arbata neturėtų keisto skonio ir kava butų gardesnė dadėk į juos po žiurpsnelį druskos verdant.

Niekad nešluok virtuvės pirm valgių virimo. Šlavimas pripildo orą dulkėmis ir perais.

Kožna šeimininkė turi turėti keliolika šmotų rudo popierio virtuvėje. Tas popieris susigadina daug atveju, kaip padėti ant dugno kepant pyragus, uždengt maistą ir tt.

Kuomet užbaigi naudojus miltus numazgok lentą ar stalą šaltu vandeniu bet ne šiltu, nes šiltas padaro miltus labai lipšnius ir sunku nuvalyti.

Geriausias budas išgelbėjimui pieno nuo prarugimo yra dadedant žiupsnelį druskos. Tas išlaikys pieną saldžiu ilgesniam laikui.

Naminiai Pasigelbėjimai

Išvengimui šlapių odos čeverykų nuo skilimo ar sukietėjimo, ištrink juos su odiniu muilu. Kuomet išdžius gerai juos nušveisk.

Skalbiant spalvuotas vatos materijas, dadėk biskį borakso į vandenį ir tas neduos spalvoms pasileisti.

Kada misinginiai ar sidabriniai liktoriai suplėtmėja nuo vaško ar lajaus pamerk juos į karštą vandenį ir vaškas visai pranyks.

Paskaidrinimui sidabro ar aukso retežėlių ar šiaip daiktų apdengk juos laiks nuo laiko su kreidos dulkėmis ir ammonija ir nutrink su sausu minkštu skaruliu ar chamois oda.

Išėmimui purvo nuo suteptų drapanų, užtiesalų ir blanketų pamerk juos per naktį borakso vandenyje. šiltos putos prašalins nešvarumą.

Grožės Patarimai

Atsikratymui nuo perdaug mėsos nuolat mankštinantis ir maudantis karštame vandenyje. Tas budas yra saugesnis ir protingesnis ir galima panaudoti tose vietose kur reikia mėsą apmažint, o karštos maudynės apmažina viso kuno svorį. Reikia nuolat gaivint visą sistemą tyru oru. Reikia kvėpuot tankiai kiek galima su atdarais kambaryje langais. Reikia žiurėti kokį valgį valgai. Jeigu neišsimankštini gana dienos laiku, reikia gerai prasivaikščiot prieš einant gult.

Ypatiška Sveikata

Mes permatom skirtumą tarp žiemos ir vasaros paročių. Yra daug nustatytų dalykų kuriuos reikia sekti per visą metą kad tinkamai save užsižiurėjus. Patariu sekančius:

Gerk daug vandens
Reguliuok savo kuną maistu — ne vaistais
Valgyk vaisius ir daržoves kasdien
Valgyk taupiai keptų maistų ir tešlinių
Mėsos sykį į dieną užtenka
Valgyk sėlenų bandukes ir juodą duoną vietoj baltos duonos
Valgyk grudų maistą su vaisiais ir pienu ar grietine
Jei seksi tas taisykles pamatysi kad busi sveikas ir stiprus.

MES REKOMENDUOJAME SEKANČIUS PRODUKTUS:

Naudok Borden's Evaporated Pieną visiems valgių gaminimams kadangi Borden's yra tyras ukio pienas su palikta jame grietine. Jis atsakys visiems tikslams kur reikalauja pieno virtuvėje.

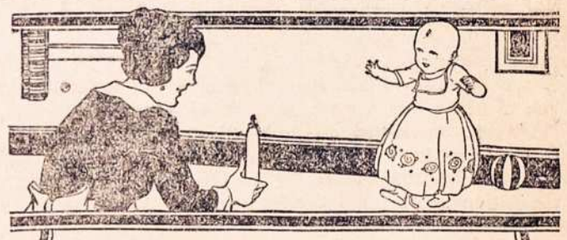

GYDYTOJAI išrašo ir rekomenduoja Eagle Pieną kūdikiams penėti kada motinos pienas išsenka, delto kad jis yra saugus ir lengvai suvirškomas maistas.

Eagle Pienas pagamintas iš gryno karvių pieno ir cukraus, ypatingai paruoštas, kad teiktų kūdikiams sustiprinimo, kurio jie reikalauja. Per 63 metus jis buvo priimtas maistas kūdikiams penėt.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiųsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiųsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas, dykai.

THE BORDEN COMPANY

BORDEN BUILDING NEW YORK

Kolonijališkosios Dienos

Dienose Washingtono ir Lafayetto; Kosciušios ir karaliaus Jurgio, buvo pilnai galiojančiu paročiu puikioma ponioma ir gražiai apsirėdžiusiema vyrama papnošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas paprotys galiotų ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galėtų paslėpti po peruku pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja

Ruffles

Pleiskanų mirtinąjį priešą, kuris, jei įstepsi juomi galvą kasdien per savaitę ar dešimti dienų ir vėliaus tik retkarčiais sulig reikalo, greitai apvalis galvos odą nuo šių erzinančių baltų lupynų; niežėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo naturalį, normalį gražumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba už 75c. prisiunčiame paštu tiesiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

USE MURINE

Naktimis ir Rytmečiais

Turėk Tyras, Sveikas Akis

Jei jos Pavargą, arba Prisinešę Teka, jei skauda, naudokit Murine tankiai. Atgaivina, ramina. Geras Vaikam ir Suaugusiem

Parsiduoda visose vaistinėse.

Rašyk knygelės iš Murine Eye Remedy Co., 9 East Ohio St., Chicago

The Younger Set

Vytautas the Great

Vytautas invited to his splendid castle at Luck the Emperor Sigismond, King Ladislas, and other monarchs. At this meeting they discussed not only the question of the coronation but also other important matters, such as means of expelling the Turks from Europe. Among other dignitaries present were the King of Denmark, Vassili, the Grand Duke of Moscow, the Pontificial delegate, the Grand Master of the Teutonic Order, envoys of the Greek Emperor, the Tartar Khan, several tributary princes, etc. Never before had Lithuania seen so brilliant an assembly. For the entertainment and feeding of his guests Vytautas ordered the daily delivery of 300 cows, 600 sheep, 100 lambs, and 300 casks of beer. The festivities lasted fifty days, but no question of importance was settled. The coronation of Vytautas did not take place owing to the energetic opposition of the Poles, who feared that its effect might be the secession of Lithuania. Vytautas returned despondent to Vilnius, where he fell ill the following year. He was taken thence to Trakai, and when he felt his end approaching himself renounced his idea of being crowned. Ladislas did not abandon his cousin's bedside, and it was in the arms of Ladislas that Vytautas breathed his last at the advanced age of eighty-six. He was burien in Vilnius cathedral in 1430. The style of "Great" has been attached to the name of this distinguished ruler.

One of his most notable achievements, in conjunction with the Poles, was the crushing defeat he inflicted upon the Teutonic Order at Grunewald in 1410.

Notwithstanding this notable record, one measure of his, in the opinion of no less a critic than Vidunas, contributed largely to the ultimate weakening of the Lithuanian nation. He sent the Lithuanian nobility to distant territories not inhabited by Lithuanians, where these emigres, isolated from their countrymen, were soon obsorbed by the foreign race and thus to a large extent lost to their own people. Polish influence gained correspondingly, and the Lithuanian nobility gradually adopted the Polish speech, Polish manners and customs.

With Vytautas ended the series of great rulers inaugurated by Gediminas. Among his successors some were men of talent who tried to govern the country in the spirit of their ancestors, while others endeavoured to retain their power by clever compromises. But none of them handled the marshal's baton more effectively than Keistutis; none bore the sceptre with greater dignity than Vytautas.

Skipping, therefore, a succession of Grand Dukes whose administration witnessed the steadily declining power of the Lithuanian state, we reach the fateful year 1569, in which Polish-Lithuanian relations were regulated by the famous and disastrous Lublin Union. Nevertheless, under this treaty Lithuania retained her own treasury, law courts, and army distinct from those of Poland. At the end of the eighteenth century Lithuania Major shared the fate of Poland, when the latter was partitioned, and thus fell under the Russian sway. Lithuania Minor had been annexed to Prussia before this epoch.

—o—

OFFICE CAT

TRADE MARK REG.

By Junius

The realtor is said to be a man who buys land by the acre and sells it by the yard.

—o—

Helen Baltrukonis says about the only thing some fellows ever take home to wifie is some down town gossip.

—o—

Teacher—Can any little boy spell "cloth"?

No answer.

Teacher—Willie, what material is your coat made of?

Wille—Pair of paw's pants.

—o—

The Japanese have a curious custom of taking off their shoes before entering a house. The same custom is observed by married men in this country, but only after midnight.

—o—

Couldn't Cut Up

Hubby—I'm going to prune those apple trees.

Bride—But, Frank, I don't care for prunes.

—o—

"I never am at my best," he said, "unless I get at least eight hours sleep every night."

"What late hours you must be in the habit of keeping?" she innocently replied.

—o—

Get out of my weigh, said the catfish as a crab fell on his scales.

—o—

One woman appears to think I committed a crime yesterday when I left out the facts that fall flowers were used as decorations and refreshments were served at her party, said the society editor as she hung up the receiver with a bang.

A HINT

While you are flirting with
success,
And making plans to nab it,
Some other chap, who fusses
less,
May rush right up and grab
it.

—o—

Prof.—Mr. Smart, what is work?

Sleepy Stude (stretching and opening one eye)—Everything is work.

Prof. (now irate)—Do you mean to tell me that this table is work?

Stude (closing eye and resuming former attitude)—Sure; woodwork.

—o—

Don't think a girl will coo like a dove just because she is pigeon-toed.

—o—

Henry Ford presented the Prince of Wales a flivver with nickel plated trimmings. Now if he also gave him a booklet telling him the right term to use on zero mornings, the prince should be pretty well fixed.

—o—

Just a slip of the tongue, said the Cleveland butcher as the meat fell on the floor.

—o—

Let's do away with congressmen; we really do not need 'em; Already we've so many laws we really cannot heed 'em.

—o—

"Laura doesn't take any chances, does she?"

Not many—she wouln't accompany me on the piano without a chaperone!"

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos, Stiklai. Varnišiai. Įrankiai. Pjaustymo Daiktai. Elektriški Reikmenys. Plumberiams ir Stogams Reikmenės. Namams Padargai.

S. J. Woyshville & Son
1657 EAST 55th STREET

Knowing that everybody else thinks about us makes life more interesting; not knowing it makes life more enjoyable.

—o—

Remember it takes a hundred years for an oak to grow. For a squash five months is enough says A. Praškevičius.

SIUK IR TAUPYK

Geriausi Vatos Siulai SIUVIMO PAMOKA

Norėdami naudingos knygelės apie siuvimą prisiųskit 4 c. į THE SPOOL COTTON CO., Dept. O 315 Fourth Ave., New York

„Tamstos vaistai yra kaip tik tokie kaip jus sakot yra ir verti daug daugiau negu jus prašot".

James Pearson,
Box 192. Drummond, Wis.

PE-RU-NA

Pagelbejo umiose negerovese kasdiena daugiaus kaip per Penkiasdešimts metu.

Gydo kosuli, šalti, katara, viduriu ir žarnu pagedima ir kitoniškus katarinius stovius.

Parsiduoda visur Tabletuose ir kaip skystimas

—Itališki Akordeonai—

Mes išdirbam ir importuojam visokius pirmos klesos rankų darbo ITALIŠKUS AKORDEONUS

geriausius pasaulyje. Dešimts metų garantuoti. Musų kainos žemesnės negu kitų išdirbėjų. Dykai pamokinimai groti pirkėjams. Reikalaukit katalogo DYKAI. (13)

RUATA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Av. Dept. 19, Chicago, Ill.

KALĖDOMS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

A. V. Bisca, Suv. Valstijų Linijų, rengia specialę Kalėdų Ekskursiją į Lietuvą. Pasažieriai išplauks and didžio "Leviathan" iš New Yorko, Gruodžio 6 dieną per Southamptona. Jųs pasieksit savo tėviškę laiku sueit su draugais ir giminėmis del Kalėdų švenčių.

Pasiteiraukit apie šią ekskursiją dabar. Jųs gausit mažiausiomis lėšomis švarius puikius kambarius, geriausį valgį, didelius priimnius viešus kambarius ir mandagų patarnavimą visu kelionės laiku.

UNITED STATES LINES
45 Broadway New York
Hotel Cleveland Cleveland, O.
Valdantieji operatoriai del United States Shipping Board

Avon Elektros Gaminimo Stotis Bus Didžiausia Tos Rušies Pasaulyje

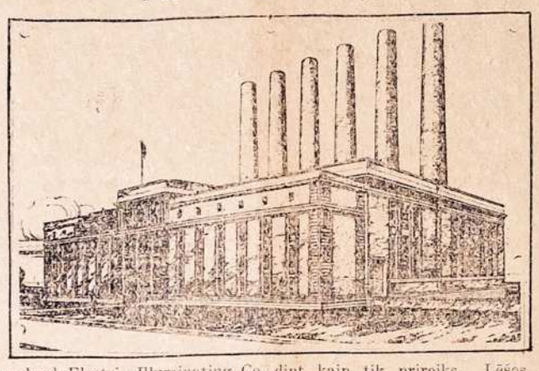

Cleveland Electric Illuminating Co. ruošia statyt Avon Beach parke, keletas mylių į šiaurvakarius nuo Clevelando, paežeryje tokią elektros gaminimo stoti kad joje bus išleidžiama daugiau elektros negu bent iš kurios kitos garo spėką naudojančios stoties pasaulyje. Darbas prasidės tuoj ir budinkas bus gatavas sekantį metą. Ši stotis kurią visi žinojo basiant statoma netoli dabar esančios vienos nupirktos nuo Lake Shore Electric Railway Co. suvirš pora metų atgal, bet niekas nemanė kad ta stotis norima padaryti didesnė už esančią pačiame mieste ant E. 70th St. prie ežero, kuri jau ir taip yra didžiausia egzistuojanti garo-elektros stotis.

Ant pradžiu toj stotyj bus padaroma iki 90,000 arklių spėkos, o viskas bus įrengta taip kad galima bus didint kaip tik prireiks. Lėšos viso to užvedimo viršys $30,000,000, gi sekančiais metais padaryto darbo bus už apie $10,000,000.

Nemažai reikšmingas faktas didžiajam Clevelandui yra tas kad ši kompanija ruošia įstaigą vakaruose nuo Clevelando dar didesnę negu dabartinė kuri patarnauja visam Clevelando industrialiam distriktui ir daliai Akrono šalip to.

Kompanijos pasiryžimas budavoti taip žymiai vakaruose nuo Clevelando primena metai laiko atgal padarytą pranašavimą Ohio Bell Telephone Co. kad per sekančius 20 metų vakarinis kraštas Clevelando auks greičiau negu rytinis.

Pastatymas gelžkelių stoties Clevelande užmes naują našta Clevelando elektros spėkai, bet suprantama kad reikalavimas nebus toks didelis jog reiktų budavoti naują elektros gamyklą.

Su pastatymu kito didelio turbogeneratoriaus prie Lake Shore stoties, Illuminating kompanija gali daišleisti 268,000 kilowatų, o naujoji įstaiga padidins tą iki veik 800,000 k. w. Kada Avon Beach stotis bus įrengta ji butų didžiausia pasaulyje jei ne Trenton channel stotis Detroite ir nauja Commonwealth Edison stotis Chicagoje.

Surišimui Avon įstaigos su Lake Shore stotimi Illuminating kompanija planuoja padaryti spėkos diržą aplink miestą, kuris bus iš linijos elektros varymo, 28 mylių ilgio, galinčios nešti 142,000 voltų. Ta linija bus iš vielų pakabintų ant plieno bokštų kaip nesenai įrengta Akrone.

Linija bus pratęsta aplink Rocky River, Lakewood ir pietvakarinius priemiesčius ir susijungs su Akrono linija pusmylis nuo Oak avenue substoties ant Cuyahoga Heights. Ji išnešios elektrą toms sritims kur tik praeis.

Kita linija manoma nutiesti nuo Avon linkui Lorain, sujungiant Clevelando sitsemą su Ohio Public Service Co., su didelėmis įstaigomis Loraine ir Melco, netoli Mansfield.

Saryšyje su praplėtimu šio programo. Dillon, Read & Co., New Yorko finansinis namas, rengia pasiulyti $11,500,000 5 nuoš nešančius mortgečio bondsus. Tie bondsai išleista po autorizuotu $30,000,000 kompanijos nutarimu tulas laikas atgal.

Avon dirbtuvė bus 315 pėdų ilgio, 283 pėdų pločio, 80 pėdų aukščio, ir jos šeši kaminai bus 305 pėdų virš ežero.

Ta kompanija dabar stato garo šilumos stotį 50,000 arklių spėkos ištekliaus ant E. 20th St. ir Lakeside Ave., kuri pradės veikti nuo sausio 1.

Reikalinga Darbininkai

Vyrai ir Merginos. Mes duosime darbą tame mieste kur jųs gyvenat. Klauskite laišku: Stanley Pocius, 985 Washington St., Boston, Mass. (47)

ANTANAS BARTKUS

Artistas Lietuvis Fotografas. Pranešu Clevelando Lietuvių visuomenei jog šiuomi tarpu žymiai numažinau kainas už įvairias fotografijas, todel ateikit nusitraukti—pasinaudokit šia proga. Musų padidintoj studijoj fotografijų traukimas yra labai patogu ir didelėms grupėms, draugijoms ir teatrų lošėjams.

1197 East 79th Street

!

pražuvęs

Daugelis pirmuju įspudžiu dažnai esti sugadinama kokiu nors mažu iš pažiuros daiktu.

TAI yra piuku jeigu gali taip padaryt, jog kitiem patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums eiti pirmin.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaipo užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-but toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantų tepalas, valo dantis nauju budu. Musu chemikai pagalios surado sustatą kurs ištikro šveičia nedraskydamas dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagalios tapo išrištas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekoriu. **Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.**

Nauja Lietuviška Apteka

Švieži vaistai — Išpildom receptus su geriausiu patyrimu. Turime Lietuviams žinomų iš vaistų iš Lietuvos. Taipgi užlaikom puikią Aiskrymine su saldainiais, prie to cigarus ir cigaretus.

"Superior Pharmacy" 6710 Superior Avenue

DRY CLEANING

Išvalom, Sutaisom Visokias Drapanas, Sudedam Naujus Pamušalus. Darbas Pilnai Atsakantis.
Tesingas Patarnavimas. Paimam iš namų. Telef. Randolph 7906

★ ROSEDALE DRY CLEANING CO. ★
6702 SUPERIOR AVE. C. F. Petraitis, Savin.

"Vienybė"

Tas kuris turi 37 metų "VIENYBĖS" kompletus, turi namuose turtą kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas Amerikonus "Five Foot Book Shelf", išleistą Harvardo Universiteto profesorių pagalba.

Ir kiekviename numeryje "Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi dolariai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

"VIENYBĖ"
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kudikiai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalas jųs, motinos! Prižiurėkit juos rupestingai. Pridabokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsireikštų nors mažiausis viduriu užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo dangiaus. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

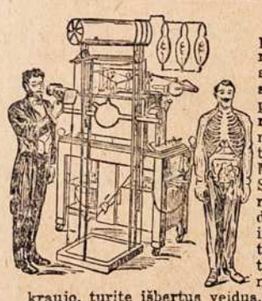

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinės kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyt kad jie neturėjo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neišrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenėjusias kojose — negaišiukit ilgiau laiko ir neaikvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsinešit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

UNCLE WIGGILY'S TRICKS

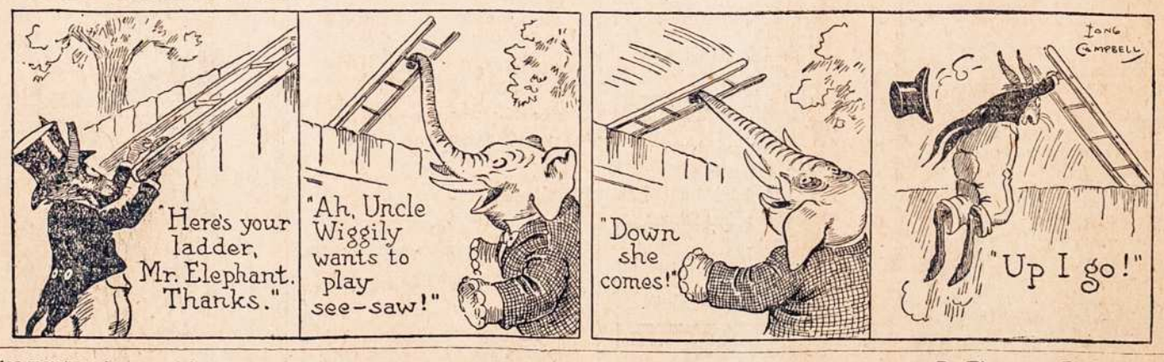

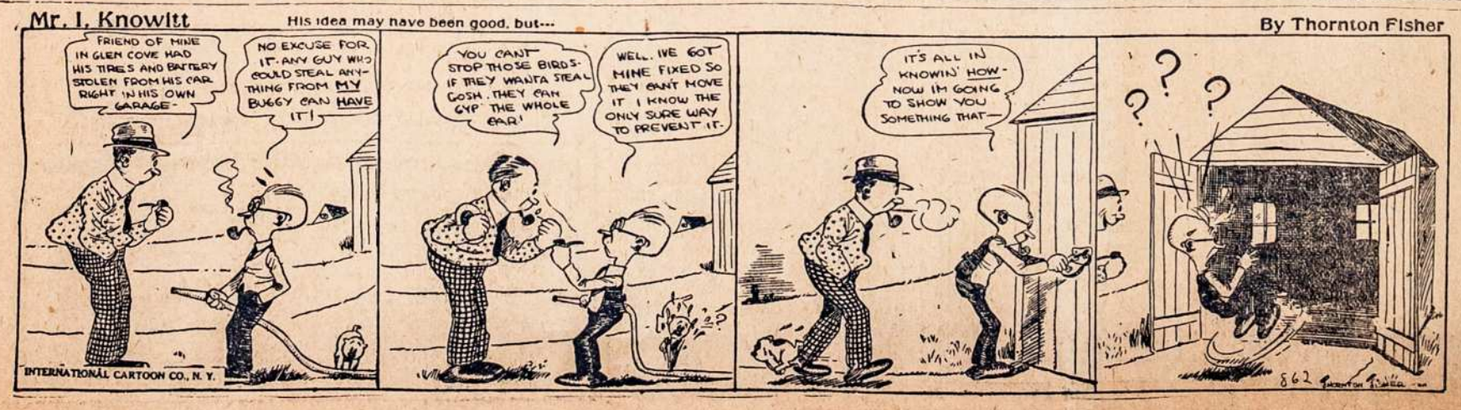

PO LIETUVĄ
PASIDAIRIUS

Seime svarstoma Kunigo Purickio byla. Eina karštos kalbos.

▼▼▼

Pensijų įstatymo projektas. Ministerių Kabineto pirmuoju Valstybės Tarnybos įstatymo projektu tarp kita ko sutvarkyta labai pribrendęs Lietuvoje pensijų reikalas.

Įstatymo projektu pensijų išskaičiavimo pagrindan imama paskutinių metų Valstybės tarnautojo kategorijos alga, jei jis joje yra ištarnavęs trejus metus. Pensijos pradedamos mokėti ištarnavusiam 20 metų ir siekia 50 nuoš. algos didumo. Už kiekvienus ištarnautus menuo 20 iki 30 tarnybos metų pensija kasmet didinama po 2 nuoš. ir nuo 30 iki 35 metų po 1 nuoš. algos didumo. Po 35 metų pensija nedidinama. Ištarnavusiam mažiau 10 metų ir galutinai atsiskaičiusiam iš valstybės tarnybos tarnautojui del dvasios ar kuno susilpnėjimo pensija mokama 50 nuoš. algos didumo.

Mirusio Valstybės tarnautojo našlei teikiama pusė vyro pensijos sumos ir vaikams bei tėvams kiekvienam po ketvirtdalį pensijos sumos.

Valstybės tarnautojui mirus nuo kuno sužalojimų ar nuo užkrečiamų ligų einant tiesiogines pareigas jo šeimyna gauna už vienus mirusio tarnybos metus 50 nuoš. algos didumo, nuo vienų iki dviejų metų — 55 nuoš., nuo 2 iki 3 — 60 n., ir tt., iki 75 nuoš. Virš šios normos pensijos nedidinama.

Išeinant iš principo kad pensijų fondas sudaroma iš dviejų trečdalių valstybės ir vienos pusė tarnautojų lėšų, kiekvienam valdininkui į fondą reiktų mokėti 4—5 nuošimčius.

Pensijos bus skaitoma nuo įstatymo priėmimo dienos.

▼▼▼

Lietuva už įvairias prekes, priskaitant paskolos nuošimčius, skolinga Suv. Valstijoms $6,036,546.97. Lietuvos su Amerika sutartimi skola bus mokama per 62 metu ir galutinai bus baigta mokėti 1986 metais.

▼▼▼

Mažins gelžkelių tarifą. Spalių 10 d. Kaune prasidėjo Latvių ir Lietuvių gelžkelių atstovų pasitarimas del sumažinimo tarifo tranzitiniams kroviniams.

▼▼▼

Kiek tebėra dar bemokslių. Centralinio Statistikos Biuro daviniais, daugiausia analfabetų (nemokančių skaityti ir rašyti) yra Trakų ir Kretingos apskrityse, butent: 55.3 nuoš. ir 51.7 nuoš. visų gyventojų; o mokančių daugiausia Kauno mieste ir Biržų-Pasvalio apskrityj, butent: 67.9 nuoš. ir 67.5 nuoš. Mažiausias analfabetų skaičius yra piliečių tarpe turinčių 20—29 m. amžiaus, butent: 20.7 nuoš., o daugiausia — turinčių 60 m. ir daugiau, butent: 57.3 nuoš. Iš Lietuvos piliečių raštingumas daugiausia išsiplėtęs Latvių tarpe — 67.1 nuoš. ir mažiausia Rusų tarpe — 30.5 nuoš.

Prašo Spaudos Slaptų Platintojų Aprašymų ir Paveikslų

Vienas garbingiausių musų naujosios istorijos įvykių tai kova del spaudos atgavimo, sykiu gi ir kova del musų kulturos, tradicijų, tautos dvasios, išlaikymo. Šios kovos faktai, įvykiai nieku budu neprivalo istorijai žlugti.

Tačiau slenka metai po metų, ir tos kovos, tos musų naujųjų laikų epopejos dalyviai vienas po kito žengia kapuosna, nusinešdami sykiu su savim ir taip brangią musų istorijai tos kovos savo atsiminimų medegą. Tą medegą nuo žlugimo, nuo amžino užmiršimo tegalima apsaugoti tik surinkus iš dalyvių ar jų pažįstamų, giminių, ir tt. asmeniškus tų dalyvių atsiminimus, užrašus bei pasakojimus ir visa tai išspausdinus. Ir niekas juk negalėtų suteikti taip charakteringos tai kovai, tiems laikams medegos kaip knygnešiai ir tie kurie turėjo su jais šiokio ar tokio reikalo bei santikių: knygų (spausdinių) platintojai vietose, laikraščių redaktoriai, bendradarbiai bei rašytojai. Teisybė, dalis šios medegos šian bei ten jau išspausdinta, bet žymi jos dalis dar tuno tik minėtų žmonių galvose.

Kad ir likusi ši taip brangi mums atsiminimų medega butų surinkta ir išspausdinta, tapo sugitarta su "Švyturio" Bendrove, kuri apsiima tuos atsiminimus išleisti.

Todel kreipiuos į **visus buvusius knygnešius, spaudos draudimo laikų knygų ir šiaip spaudinių platintojus** (taip vadinamus liaudies švietėjus) bei **turėjusius su knygnešiais ir švietėjais reikalų, ir laikraščių bei knygų leidėjus, redaktorius bei bendradarbius,** prašydamas jų atsiųsti man iš kalbamos kovos savo atsiminimų. Kadangi tarp minėtų dalyvių yra nemaža žmonių pasenusių, paliegusių kurie jau negali patįs rašyti, arba tiesiog nemėgstančių rašyti ar kitos priežasties delei nerašančių, todel kitų prašyčiau tų žmonių atsiminimus surašyti ir man atsiųsti.

Atsiminimus rašant, reikia pažymėti įvykio metai ir, kiek galint, diena, arba bent mėnesis, o taip pat vieta, įvykių dalyvių vardai ir pavardės, kiek spausdinių gabenta, kuriais keliais, kiek atimta, kokių santikių turėta su rubežiaus sargyba, kokių sandėlių buta vienoj ir kitoj sienos pusėj, kokių ypatingų atsitikimų, nuotikių buta, ir tt., žodžiu sakant, kad butų **kuodaugiausia faktų.** Taip pat svarbu nurodyti kur ir kada apie kalbamą įvykį buvo rašyta.

Knyga bus pavadinta "Knygnešis" arba panašiai. Raštai bus tinkamai susistematizuoti. Be to, tos atsiminimų knygos bus papuošta dalyvių fotografijomis ar šiaip atvaizdžiais, o taip pat ir tų trobų ar vietų atvaizdžiais kur kas nors svarbesnio buvo atsitikę (tų namų ar vietų kur budavo slaptų susirinkimų, knygų sandėlių, įžymesnių kratų, suėmimų ir tt.). Todel labai svarbu parinkti ir atsiųsti ir tinkamų fotografijų bei atvaizdų.

Jei del kokių nors priežasčių tie atsiminimai skyrium knygose nebutų išspausdinta, bus sunaudota šiaip kuriuose nors leidiniuose arba, autoriui norint bus sugrąžinti atgal.

Rankraščiai turi buti parašyti vienoj lapo pusėj, kitą paliekant visai tuščią. Fotografijos bei piešiniai turi buti ryškus, gerai padaryti kad galima butų iš jų klišės gaminti. Fotografijos, jas atsiuntusiems norint, bus grąžinta atgal. Tačiau likusios "Knygnešio" Redakcijoj bus atiduotos į Prof. Kan. J. Tumo organizuojamą prie Švietimo Ministerijos Kulturos Muzejų.

Rankraščiai reikale galės buti taisomi ir trumpinami.

Už tinkamus spaudai rankraščius ir fotografijas bei piešinius pareikalavus bus atlyginta. Tačiau atsilyginta bus tik knygoms iš spaudos išėjus.

Rankraščius ir atvaizdus prašome siųsti šiuo adresu:

Majorui P. Ruseckui,
Duonelaičio, 15, Kaunas,
Lithuania.

PAJIEŠKOMA Vaclovas Gramalas, arba Vaclovas Gramaitis, atvažiavęs Amerikon 1910 metais ir tulą laiką gyvenęs Schenectady, N. Y. Jisai pats arba kas apie jį žino prašoma atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate
38 Park Row, New York, N.Y.

ŽAIZDOS ANT KOJŲ

Ši mostis yra iš žolių balzamu, ir yra vartojama visokiuose netikėtuose atsitikimuose. Gydo užsisenėjusias žaizdas ir apdraskymus. Nekartą mažas susižeidimas lieka pavojinga žaizda ir platinasi delto kad nebuvo po ranka tokio vaisto. Žolių balzamų mostis yra gera susižeidus, įsipjovus, apsišutinus, apdegus, nušalus, visose dalyse kuno ir visokiuose idrėskimuose odos. Ji atstoja visas kitas mostis, ir nėra geresnės mosties del užsisenėjusių žaizdų, vočių ir išbėrimų. Istraukia karštį iš užsikrėtusių kuno dalių. Nevartok jokių gydulių nei nuodijančių daiktų, tik vien iš žolių padirbtą mostį. Rašykit prisiųsdami 2c stampą. (14)

J. F. RICHARD
131 Walnut St. Holyoke, Mass.

Dabar užsirašyk
"AMERIKOS LIETUVĮ"

"AMERIKOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymu, naudingu mokslišku straipsnių, ir svarbių žinių, yra naudingas kiekvienam Lietuviui. Užsirašykit jį dabar ir turėsit naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt "Amerikos Lietuvį", pardavinėti knygas ir gražias laiškams popieras. Adresuokit pinigus ir laiškus siųsdami:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street Worcester, Mass.

Auksinis Kontestas

$600.00 DOVANŲ! $600.00 DOVANŲ!

Didžiausia gigantiška "SANDAROS" užrašinėjimo kampanija. Proga Vyrams, Moterims, Vaikinams ir Merginoms laimėti dideles dovanas. Kiekvienas Lietuvis ir Lietuvaitė stokit į AUKSINIO KONTESTO Vaju! Pradėkit lenktynes anksti. Visi norinti dalyvauti AUKSINIAME KONTESTE užsiregistruokit SANDAROS Administracijoj dabar.

Apart Dovanų bus Atlyginimas

Apart didelių dovanų AUKSINIO KONTESTO Lenktynėse bus duodama tam tikras nuošimtis Komiso kaipo atlyginimas. Kiekvienas šiame konteste vajuj nieko nepralaimi, bet viską laimi.

Tėmykite Skelbimus, Skaitykit "Sandarą"

Visi įdomaujanti AUKSINIU KONTESTU skaitykite "SANDARĄ" kur gausite visas informacijas reikale AUKSINIO KONTESTO. Visais reikalais asmeniškai ar laiškais kreipkitės sekančiu adr:

"SANDARA 327 E. Street So. Botson, Mass.

: Atnaujinkit savo Prenumeratas kai Pasibaigia :
Atnaujinkit prenumeratas saviškių Lietuvoje

KALĖDINĖ NAUJYBE
SKRENDANTI ANGELAI
SKAMBANTI VARPELIAI IR KALĖDINIS LOPŠELIS

Šis paveikslas parodo naujybę kokios nematėt savo gyvenime. Pedestalas su angelukais tikrai skrendančiais aplink ir su varpeliais skambančiais, taipgi su Kalėdų Lopšeliu. Patėmykit ant viršaus stogelį, jis sukasi aplinkui ir su juo angelas ant viršaus su triuba, o taipgi angelukai su triubomis ir skambinamais pagaliukais, kurie sukdamiesi aplinkui užgauna varpelius, išduodami puikias melodijas. Apačioj varpelių yra mažytis Kalėdinis Lopšelis parodantis Kristų gimusį Betlejaus staimelėje, su Motina, Juozapu ir Trimis Karaliais, angelais ir piemenėliais. Viskas aiškiai matyt ir gražiai išspalvuota.

Stovylą 13 colių aukščio, iš metalo ir artistiškai išdirbta, galima padėt ant viršaus Kalėdų Eglaitės, ir šiluma nuo žiburių ant eglaitės pradės ji sukti, varpeliai skambės ir išrodys labai gražu ir linksminančiu. Arba padėkit ji ant stalo ir uždegkit žvakes arba padėkit ant pečiaus ar ant garo šildytuvo, ir jis sukeis ir skambės. Kada ji turėsit, pagražinsit savo namą ir turėsit jame tikrą Kalėdų dvasią. Geras ant visados. Paaiškinimai pasiunčiama su kožno užsakymu. Kaina už visą tą yra tik $2.50. NESIUSK PINIGŲ ISKALNO, tik iškirpk šį garsinimą ir prisiųsk su 25 centais už supakavimą ir persiuntimą. Už stovylą užmokėsit kada atgabens. SIUSKIT SAVO UŽSAKYMUS ŠIANDIEN.

Grand Novelty Co., Dept. 342, 1723 N Kedzie Ave. Chicago, Ill.

Nepaprastas Pasiulymas!

VISI IŠNAUDOKIT ŠIĄ PROGĄ

Tėvynės Mylėtojų Draugija yra pasiėmus išleisti didžiausį Lietuvių literaturoj veikalą (yra jau spaudoje) — Wells'o "PASAULIO ISTORIJA", kurios išleidimas atsieis Draugijai arti $10,000, taigi del sukėlimo pinigų ir praplatinimo TMD. seniau išleistų knygų, mes esam sutarę su "Dirvos" Clevelande ir "Varpo" Chicagoje leidėjais duoti premiją perkantiems TMD. knygų sekančiai:

Kas pirks knygų už $2 ir pridės $1 gaus vieną iš minėtų laikraščių ant metų.

Kas pirks knygų už $3 ir pridės 75c. gaus laikraštį ant metų.

Už $4 pirkdamas knygų gaus laikraštį už 50c.

Pirkdamas knygų už $5 gaus laikraštį už 15c.

Pirkdamas knygų už $6 gaus vieną tų laikraščių ant metų uždyką.

O kas pirks knygų už $10 gaus du laikraščiu dykai ant metų, arba vieną laikraštį ant dviejų metų.

Kas norėtų kad laikraštis butų siunčiamas į užrubežį turi pridėti: į Kanadą ir Meksiką 50c., į Lietuvą ir kitur $1.

Knygų surašas iš kurio galit pasirinkti knygas pirkimui:

SOCIALIZMAS	.10	REVOLIUCIJA	.10
ŠIRDIS, su apdarais	1.50	CHEMIJA	.25
KAIMIEČIŲ KOVA SU PONAIS	.10		
V. KUDIRKOS RAŠTAI, šeši tomai	$10.00		
JONO JONYLOS RAŠTAI, trįs tomai, su apd.	1.50		
DVASIOS GYVENIMO MECHANIKA, su apd.	.60		
TECHNIKOS STEBUKLAI, su apdarais	.50		
10 METŲ KULTUROS DARBO LIETUVOJ, su apd.	.50		
LIETUVOS ISTORIJA, sp apdarais	.75		
KULTUROS ISTORIJA, trįs tomai, su apd.	4.00		
PSICHOLOGIJOS VADOVĖLIS	1.00		

Šis išpardavimas tęsis nuo dabar iki Kovo 1, 1925.

Pinigus su užsakymais siųskit sekančiu antrašu:

J. ŠOLIS — T. M. D. Centro Knygius
803 West 33rd Street Chicago, Ill.

NAUJIENOS

Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių Dienraštis Pasaulyje.

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00; Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.

VARPAS

Savaitinis Visuomenės, Politikos, Literaturos ir Mokslo Laikraštis — Eina kas Šeštadienis.

Kaina Metams Suv. Valstijose	$2.00
Pusei metų	1.00
Užsienyj ir Lietuvoj metams	3.00
Pusei metų	1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politika, paduoda daug žinių iš Lietuvos, ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą". Siųsk pinigus šiuo adresu:

"VARPAS"
3251 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Už $3 pralinksminsit visą kaimą — užrašykit saviškiams Lietuvoje metams "Dirvą"

Complete in Itself

Aštrina skustuvą pačioje rankenoj be išėmimo jo. Greitai. Patogiai. Lengva išvalyt. Pilnas setas — skustuvas, su diržu ir ekstra ašmenim, $1 ir augš.

Valet Auto-Strop Razor

A. L. Glaser
ADVOKATAS IR TEISIŲ PATARĖJAS

padarė patvarkymą pasimatyti su savo klientais ir tais kuriems reikia legalio patarnavimo ir patarimo, ofise pas

GEORGE KAUPA & CO.
6603 St. Clair Ave.

Kas Antradienis ir Trečiadienis vakaras nuo 7 iki 9 val.

LAIKRODĖLIS, RETEŽIS IR PEILIS, $1.97

TINKAMŲ AGENTŲ REIKALINGA, supažindinimui su mųsų laikrodėlių. Šis Naujo Modelio Vyrų ir Vaikų 16 numerio geras laiko rodytojas yra tiktai $1.97. Gryno Silveroido atdaru viršum, galvute užsukamas, pilnai garantuotas ir išbandytas. Nesiųsk pinigų. Tiktai užmokėk laiškanešiui $1.97 C. O. D. ir tas sampelinis laikrodėlis, retežis ir peilis bus jusų. (49)

CONSOLIDATED WATCH CO., 20 E. Lake St., Dept 7, Chicago, Ill.

Mokykis Popieriuoti Vakarais.

Uždirbk $75 savaitėje. Mokestis už išmokinimą $30. Kreipkitės (48)
1336 ST. CLAIR AVE.

Dabar Nupigintas iki $6.35

LABAI STEBĖTINAS IMPORTUOTAS KALENDORIUS LAIKRODĖLIS

Rodo meto 12 mėnesų, 7 savaitės dienas, 31 dieną mėnesio, mėnulio permainas, ir minutas ir sekundas. Laiko tikrai laiką ir yra gražus opsiduoto metalo. Juo kožnas džiaugsis, ir jus didžiuosites. Jis vertas daug daugiau.

NESIUSK PINIGŲ. Tik prisiųsk mums savo vardą ir adresą. Mes apmokam persiuntimą. Užmokėsit tik $6.35 paštoriui kada atneš. Pinigus grąžinsim jeigu nepatiks.

BARGAIN JEWELRY CO. Dep. 260
233 William St. New York City.

THE NEXT ISSUE of the **Telephone Directory** GOES TO PRESS SOON

Jei turit kokius pridėjimus, permainymus ar pataisymus padaryti dabartiniame direktoriuje, meldžiame atsišaukti musų Biznio Ofise. PADARYKIT TAI ŠIANDIEN.

The Ohio Bell Telephone Company

Better than a Mustard Plaster

MUSTEROLE WILL NOT BLISTER

Nuo Kosulių ir Peršalimų, Galvos Skaudėjimu, Neuralgijos, Reumatizmo ir Visų Skausmų ir Gėlimų.
VISOSE VAISTINYČIOSE
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, $3.00

GEORGE W. LEDDON
:: ADVOKATAS ::
The A. B. Savings & Loan Co. Bldg
3351 SUPERIOR AVENUE
Telefonas Prospect 2825. Namų Tel. Glen. 423-

Lietuviški Rekordai
GRAFAFONAI
Namų Rakandai

Žiema ateina — rupinkites apie pečius — ir eikit jų apžiurėti ir pasiteirauti apie kainas pas mus. Mes turime daugiausia įvairių pečių virtuvei ir kambariams, gazinių ir anglinių.

Puikiausi rakandai už prieinamas kainas galima rasti tik musų krautuvėj.

Taipgi turim puikiausių Lietuviškų dainų ir muzikos ir kitokių rekordų — ateikit pas mus pasirinkti.

Kituose miestuose pristatom Rekordus per paštą. Rašykit

Cleveland Furniture Co.
6412 Superior Avenue
M. Sacevičius G. Židonis.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Prospect 2825. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

Apie Nedėldienio Koncertą ir Vakarą

Lapkričio 16 d. Lietuvių salėj A.L.R.-K. Moterų Sąjungos 26 kuopa turėjo koncertą su perstatymu komedijos "Aš Numiriau". Pirmoje dalyje programo buvo sulošta viršminėta komedija, kuri yra gana juokinga ir dalimai užimanti. Atlošta gana gerai. Ypač gerai rolę atliko Stepo Vabalo tarnas, B. Vaitekunas, lošė tikrai naturališkai. Žinoma, ir kiti gerai atliko, iš ko turėjo publika smagaus juoko.

Antra dalis programo susidėjo iš dainų, kurias išpildė trįs pirmaeilės vietos solistės arba kitaip sakant "žvaigždės", ar net ir sietynas.

Ši žodžių rašytojui teko sužinoti kad visos trįs 'žvaigždės', pp. Čižauskienė, Greičienė ir Bukauskienė, dėjo visas savo pastangas perviršinti kitas ir palikti "prima donna" Clevelando Lietuvių dainininkių tarpe.

Varžytinės buvo net ir už vietas paveiksiams ant apgarsinimų.

Galų gale prisiėjo stoti pačiuosna kvotimuosna ant pagrindų, o publika buvo teisėjais arba sprendėjais.

Visupirma pasirodė Bukauskienė (neminėsiu ką kuri dainavo, nes but perilgas rašinis). Pradžioje pasirodė nepergeriausia, matomai nebuvo įsidrąsinus. Antra daina jai sekėsi jau geriau.

Sekanti išėjo Greičienė, kuri jau pirmąją pralenkė savo dainavimu, tik man nepatiko tas jos "uklonų" davimas.

Trečia kvotimams pasidavė paskutinė, Čižauskienė, kuri su pradžia savo dainavimo jau pradėjo traukti publiką savo pusėn (sprendžiant iš delnų plojimų), ir jau pasirodė pirmas didelis gėlių bukietas.

Tuomi dar neužsibaigė kvotimai. Geresniam patyrimui išėjo antra eile Bukauskienė, kuri žymiai pagerėjus irgi jau gauna taip pat panašų pirmam gėlių bukietą.

Greičienė pasirodo antru kartu irgi žymiai pagerėjus, ir dainavo daugiausia lengvas liaudies daineles, kurios publikai gana patiko, ir ji buvo iššaukta po kelis sykius, ir ant iššaukimo vis naujas dainas davė iki net išsibaigė. Ji buvo gana gausiai apdovanota delnų plojimais ir dideliu gėlių bukietu, kuris jau skyrėsi nuo pirmųjų. Na ir čia jau rodės kad ar nebus ji čampionu.

Bet išeina dar kartą Čižauskienė su arijom iš operų, kuri savo nepaprastai išlavintu balsu kaip klarnetu pradėjo dainuoti, visi nustebo, ramiai klausėsi, o išklausus pasipylė didžiausis rankų plojimas ir jai įteikta dar trįs gėlių bukietai.

Tuomi publika išskyrė kuriai priklauso čampiono vardas — tai p. Čižauskienei.

Abelnai imant, publika šio vakaro programu buvo patenkinta ir gavo savo pinigų vertės.

Tokie lenktyniavimai yra gana geri ir reikalingi progresui. Publika tuomi pasinaudoja turėdama progos išgirsti dailės kurinių. Matomai, nenorėdami praleist tos progos, prisirinko gana skaitlingai dailę mylinčių visokių srovių žmonių, nežiurint kad katalikės moterįs rengė — ne taip kaip daro kunigas, kuris net iš sakyklos užsako jog katalikai neprivalo remti kitų srovių parengimų nors jie butų ir naudingiausi. Tokių pasakymų žinoma paklauso tik mažai protaujanti ir patįs savim nesivaldanti. Mano matymu, nežiurint kas rengia, bet ką rengia, jeigu matau ką verto ir naudingo, tai neaplenksiu. Žinoma ir visi kiti plačiau žiurinti taip daro.

Prie užbaigos turiu pažymėti kad šiame programe prisidėjo aktiviai ir Sandariečiai, kurių taip neapkenčia tuli katalikai; vienas lošime dalyvavo, antras juokų prikrėtė pertraukoj, kas buvo naujenybė Lietuviškame vakare. Tas pagirtina ir pageidaujama kad daugiau tokių juokorių atsirastų kai T. Varnis, kuris yra naujas Clevelando gyventojas. Daug nuobodumo publikai prašalintų laike ilgų pertraukų.

Publika užsilaikė ramiai, išskyrus vaikus kurių netruko; nors salės tvarkdaris irgi bandė su jais apsidirbti, bet lengviau butų kad patįs tėvai tuomi užsiimtų ir atsivedę vaikus laikytų juos prie savęs, kaip kad tuli daro, o nepaleistu liuosu kad tie užkartų nosis ant pagrindų.

Ant šokių žmonių dar pasidaugino kiek tik salėj tilpo.

Dailę Mylintis.

STASĖ GREIČIENĖ

Stasė Greičienė, plačiai žinoma Clevelande ir kitose kolonijose dainininkė, dainuos į radio antru kartu. Šiuo kartu ji yra specialiai užkviesta dalyvauti Community Chest koncerto programe, kuris atsibus didžiausioj WJAX radio stotyj Union Trust Banko budinke pėtnyčioj, lapkričio 21 d., nuo 7:30 val. vakare.

Ji dainuos šias: "Bernužėl, Nevesk Pačios", Lietuviškai (A. Aleksio); "Kalinka", Rusiškai (A. Černiawskio). "Sweet Zephyr", duetas iš operos "Nozze de Figaro" (W. A. Mozarto), Itališkai, I soprano, Dora Roman II soprano.

Clevelandiečiai ir kitų kolonijų Lietuviai kurie turi radio aparatus galės pasiklausyti.

DAR VIENAS APIE KONCERTĄ

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 26 kuopos vakare lapkr. 16 d. pirmiausia sulošta "Aš Numiriau", vieno veiksmo juokų komedija. Sulošta neblogai, kuricj naujas dar Clevelandietis, B. Vaitekunas, labai puikiai atlošė tarno Stepo rolę; tai ištikro artistas lošėjas. Kristinos rolę p. Marozienė irgi vaizdino gerai, tik Iz. Samas ir J. Marozas biskį silpniau atliko savo užduotis.

Lošimui pasibaigus prasidėjo dainos. Pirmiausia pasirodė V. Bukauskienė, baltai pasirengus. Ji dainuoja "Visuomet Širdis Surakinta", J. Čižauskui akompanuojant. Užbaigus jai tą dainą pasigirsta didžiausias plojimas, ji atšaukta antru sykiu dainuoja "Lietuva Brangi", ir vėl dar du sykiu buvo atšaukta.

Antra iš eilės buvo Stasė Greičienė, šviesiai geltonai apsirengus. Ji dainuoja "Ei Močiute", V. Greičiui akompanuojant. Užbaigus tą, pasipila didžiausi plojimai. Atšaukta atgal dainuoja "Ak Melagi, ar Žinai". Vėl šaukiama plojimais gryžta atgal, dainuoja "Mergyte Jaunoji", o ketvirtu sykiu, "Bernužėli, Nevesk Pačios".

Po jos pasirodo trečia, Marė Čižauskienė, tamsiai apsirengus. Dainuoja "Patekėk, Aušrine", "Mano Rožė", J. Čižauskui akompanuojant. Dabar jau nebuvo galo svetainėj plojimams po kiekvienos dainos, tokiu budu p. Čižauskienė pirmu atveju sudainavo šešias dainas.

Antru sykiu pasirodo vėl p. Bukauskienė, žalia suknia, juodu velianu ant galvos užsidengus. Dainuoja ištrauką iš operos "Il Trovatore" ('Mizerere'); labai griaudingu balsu, kuo ne verkiančiu; užbaigus išsitraukia durtuvą ir smeigia sau krutinėn ir krinta ant žemės. Čia p. Bukauskienė gauna du gėlių bukietu.

Pasirodo p. Greičienė antru kartu. Dainuoja "Graži čia Giružė". Vėl užmas svetainėj. Čia p. Greičienė gauna gėlių bukietą, o svetainėje kaip užia taip užia. Greičienė dainuoja net penkias dainas ant iššaukimų, o plojimai vis pilasi. Ji atsiprašo publikos, sako "Neturiu daugiau dainų, malonėsit atleisti man". Po to daugiau nepasirodė.

M. Čižauskienė antru atveju pasirodė, ir p. Čižauskas perstato kad ji dainuos iš operos "Traviata" šmočiukus. Kadangi jos balsas gerai išlavintas, sudainuoja labai gerai, ir dabar p. Čižauskienė gauna du gėlių bukietu.

Ant pat galo, p. Bukauskienė ir p. Čižauskienė dainuoja duetą. Pirmoji stovi prieš publiką ant scenos, matoma, o antroji už scenos, nematoma publikai. Dainavo "Lakštingalėli, Gražus Paukšteli", su čiulbėjimu paukščių už scenos. Plojimams pasipylus, jos tą patį atkartojo antru sykiu, ir koncertas užsibaigė 8 val. vakare.

Švilpukas.

Panedėlį trįs Clevelandiečiai Lietuviai išvažiavo į Floridą — gerai žinomas Antanas Janulionis ir B. Karnauskas, kurie turėjo valgomų daiktų krautuvę 6921 Superior Ave., arti Lietuvių salės. Jie lapkričio 17 d. išvažiavo su Jonu Žvirgždžiu, jo automobiliu. Ten jie žada užsidėti kokį biznį ir apsigyventi ant visada.

Dr. Vinco Kudirkos Draugija rengia didelį maskaradų balių seredos vakare, lapkričio 26 d. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave. Kaip ir seniau, Kudirkinė stengsis surengti vieną iš gražiausių vakarų. Bus duodama keturios dovanos, pirma dovana $10, antra $7, trečia $5 ir ketvirta $3 už geriausius pasirengimus. Įžanga visai pigi, tik 35 centai ypatai. Atsilankę nesigailėsit.

A. Žukas,
Pirmininkas.

"Dzimdzi-Drimdzi" Vodevilio Laikas Artinasi

Visas Clevelandas sukruto pajutę kad jau visai netoli ta diena (arba dienos) kada čia bus "Dzimdzi-Drimdzi" vodevilis su "Jovalu", "Laisva Lietuva", "Lietuvos Ubagais" ir "Munšeinu". Rengkites dalyvauti—du vakaru: lapkričio 28 d. Lietuvių salėj, lapkr. 29 d. Goodrich salėj (ant E. 31 St. prie Superior.)

Tėmykit kitą "Dirvos" numerį, pamatysit kaip "Dzimdzi-Drimdzi" artistai tikrai išrodo.

Columbus, Ohio. — Ohio valstijos universiteto mokinių su Michigan universiteto mokiniais futbolo rungtynėse dalyvavo 74,000 žiurėtojų. Laimėjo svečiai iš Michigano.

10,000 VOLUKŲ SIENINĖS POPIEROS PARSIDUODA TUOJAU

15c volukas už 5c. 25c volukas už 10c
50c volukas už 25c.

6919 SUPERIOR AVENUE
Tik vienos savaitės laiku

: Išguldymas Šv. Rašto :

24-RI PRANAŠAI IR JŲ PRANAŠAVIMAI.
Pradžia 3 po pietų.
7017 Superior Avenue
Įžanga Dovanai—Kolektų Nėra

Svetimšaliai Rengiasi į "The Miracle"

Atidarymas tikietų pardavimo perstatymui "The Miracle" ("Stebuklas") parodė jog svetimgimiai Clevelandiečiai galiau rado bendrą palinksminimą. Pardavėjai Dreher's, 1226 Huron Road, turi nequertraukiamas eiles vyrų ir moterų pirkėjų svetimtaučių ar iš jų čiaginių, ir be abejo svetimšaliai bus didžiausi parėmėjai šito milžiniško parengimo.

Priežastis yra tame, kuomet daugiausia teatralių perstatymų turi pilną vertę tiktai apsipažinusiams su Anglų kalba, "The Miracle" visiems bus vienodai aiškus ir suprantamas vienodai visame pasaulyje — pantomima. O tik Europos kontinento žmonės labiausia apsipažinę ir apvertina lošimą be žodžių. Čionaitiniams žmonėms "The Miracle" bus visai naujenybė ir suteiks jiems pirmą skonį dailos scenai populiarės seniame pasaulyje.

Suprantamas "The Miracle" yra puošnesnis ir didesnis negu kada kas nors buvo panašaus pirmiau. Septynolika perstatymų Europoje kožnas buvo sutiktas su džiaugsmu ir pripažintas atsakančiu to vardo ir epviršija viską kas buvo padaryta pirmiau, vienok perstatymas paruoštas paties Max Reinhardto New Yorke per praėjusius dešimts mėnesių viršija lėšomis ir pulkumu visas septyniolika grupių sudėjus į vieną.

Septyni šimtai lošėjų atlieka savo roles be žodžių su organu, orkestra ir nematomu choru. Orkestre yra 73 muzikantai ir 120 dainorių choro.

Visas masivis perstatymas ir visi lošėjai ir dalyviai atvyksta į Clevelandą trijų savaičių laikui pradedant su gruodžio 22, ir jų skaičius bus padidintas muzikantais ir chroistais. Tokio skaitlingo sugrupavimo turbut niekad nebuvo matyta jokiame teatre, nes nepaprastas didumas Clevelando miesto auditorijos reikalauja pastatyti tą spektaklį ant didesnės skalės negu buvo padaryta New Yorke.

Darant scenai vietą net salėje, reikėjo daug sėdynių panaikinti. Nežiurint to, rengėjai įstengė padaryti kainas tokias mažas kaip $1, $2, ir $3, nežiurint paprečio pakėlimo kainų pirma perstatymą ir subatomis bei šventadieniais. Nereikia abejoti kad "The Miracle" sutrauks tiek publikos jog bus sumušta visi rekordai dalyvavimo palinksminimo vakarose.

Clevelandas-Maskva

Clevelande įstengta tiesioginis susinešimas su Maskva, kada Central National Bank Savings and Trust Co. pasiėmė atstovaut Centralį Nacionali Banką Maskvoje. Per ta banką bus galima siųsti dolariais pinigus į Rusiją (jeigu bolševikai neatims tokį "buožę" pasigavę kuris gaus pinigų iš Clevelando).

Ar vėl Kunigas Įklius?

Columbus, O. — Kun. Sheatsley sugryžęs po pusdienio namon rado savo pačią susideginusią. Tuoj pranešė policijai, ir po apžiurėjimo pareikšta kad tai saužudystė. Bet prosekutorius nusprendė pernauja daryti tyrinėjimus, ir gal but kunigas liks įtartas, nes moteris nusižudymui butų radus kitą budą, o ne į pečių lipus ir susideginus. Tyrinės ar kunigo pasaka apie atradimą pečiuje moteries liekanų yra teisinga.

UŽDARYMO ISPARDAVIMAS VISAI NAUJŲ LIETUVIŠKŲ

Columbia Rekordai

TIKTAI UŽ **$5.00**

Štai jusų proga padidint Lietuviškų rekordų skaičių. Jie visi tikri COLUMBIA REKORDAI, 10 colių, abiem pusėm, paskiausia išleisti, niekad pirma negroti—instrumentaliai, šokių, koncerto, balso, solo, duetai, juokai ir tt.—tulų gerai žinomų Lietuvių artistų ir muzikų (Čižausko, Čižauskienės, Petrausko, Plieniuno, Lušnakojo ir tt.). Mes turim parduot visą musų sandėlį ir todel duodam už tą išimtinai žemą kainą $5.00 už 20 Lietuviškų rekordų (10 -vairių daj lyka). NESIŲSKIT PINIGŲ IŠKALNO. Tik prisiųskit savo vardą ir adresą. Užmokėsit ališkanešiui $5 kai pristatys už tuos 20 parinktų Lietuviškų rekordų, dar kelis centus už persiuntimą. Mes neturim katalogų nes nežinom kokie rekordai bus likę iki jusų užsakymas ateis. Bet garantuojame kad jums bus pasiųsta rankius 10 įvairių šmotų muzikos ir dainų, ir jog busit užganėdinti jucs gavę, jei ne, grąžinsime jums pinigus.

PECO SALES CO.
Dept. 130
32 Union Square
New York City

EDITH KURLANDER

soprano, turinti puikiai išlavintą balsą, stiprų, ir žavėjantį, dainuos

JONO BUTĖNO

Koncerte solo ir duetus su pačiu Butėnu

Nedėlioj, Lapkričio-Nov. 30 dieną, LIETUVIŲ SALĖJE.

Visus kviečiama dalyvauti.

Gavo

Pinigus Lietuvoj siųstus giminių iš Amerikos per 'Dirvos' Agenturą šios ypatos

Juozas Čerauka	Lt. 100
Juozas Mulvinas	100
Katrė Jurgeilenė	1.000
Antosė Grigalevičienė	100
Juozas Juknevičius	300
Juozas Paršelis	50

"Dirvos" Agentura
3352 SUPERIOR AVE.

PARSIDUODA — ant Dibble Ave., 6406-08, arti Superior ir E. 65th St., geras dubeltavas namas, po 7 kambarius ir maudynę kožnam šone, naujai išrengtas. Lotas 42x140. Geras pirkinis. Nebus ilgai. Parduoda savininkas. Kaina $10,000. George J. Smith, Fairmount 6116.

SPECIALĖ PROGA LIETUVIAMS! Dviejų šeimynų namas, 8 kambarini, dvi maudynės, attikas, sklepas po visu, akmens stogas, visi patogumai. Geroje padėtyje, No. 1. Randasi tarpe Addison Rd. ir E. 79th St, arti Superior. Greitam pirkėjui kaina tiktai $7,200. Kreipkites pas M. NACHPEGAL, 6104 ST. CLAIR AVE.

PARSIDUODA Keptuvė — randasi 4452 Warner Road, daro $500 biznio savaitėje, garantuota. Sykiu ir vienos šeimynos murinis namas ant Patterson ave. Visas moderniškas. Matykit Zimerman, 13313 Miles Avenue. (50)

Telefonas Main 6111

P. J. KERŠIS

baigęs Teisių Mokyklą Cumberland Universitete, darbuojas su Teisių Ofisu advokato

C. D. AINGER
307 WILLIAMSON BLDG.

kur su visais teisių reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai, ir Rusai draugai kreipdamiesi turės teisingą patarnavimą.

Kainos Visiems Perstatymams

The Miracle

PUBLIC AUDITORIUM CLEVELAND

Gruo. 22 iki Sau. 10
Kas vakaras išskyrus Nedėldienius 8 valandą lygiai.
Popiečiais Ketverg. ir Subatom nuo 2.

$1
$2
$3

(Plus 10% taksų)
Cloister Sėdynės $4

DREHER'S
1226 HURON RD.

AKRON, OHIO

Lošimas. Lapkričio 9 d. S. L. A. 198 kuopa sulošė veikalėlį "Mulkinė ir Mulkintojai". Lošėjai kad ir paprasti darbininkai, savo roles išmoko gerai, ypač gerai lošė B. Baleckienė ir Tamas. Pertraukose deklamavo Stela ir Stefanija Baleckiutės ir Ona Bokuliutė. Vienas vyras (jo pavardės neatmenu) skambino balalaika ir gražiai sudainavo. Publika laike programo užsilaikė ramiai. Po lošimo sugiedojo Lietuvos Himnas. Po to prasidėjo šokiai. Viskas praėjo gražiai, publika užganėdinta, nes viskas atsibuvo Lietuviškoj dvasioj. Manoma, kuopai liks ir gražaus pelno.

Daugiau tokių parenkimų reikalinga Akrone.

Žinoma, buvo ir silpnumų — lošėjuose randasi tokių ypatų, o gal dar yra ir SLA. nariais, kurie turi sau pasididžiavimu nakties laike parsigabenti kaimyno vandens leidimo dudas ir savo šulinin susidėti, arba kelias gatves šliaužia pilvu per žolynus jieškodamas ar neras kur kaimyno paslėptos baltakės, ir radęs tą pasigiemžia sau. Žinoma, tą daro savininkui nematant. O jau skandalų, areštų, teismų niekad neužbaigia, ir tie visiems Akroniškiams yra žinomi.

Kuopa tokius ir tam panašius paukščius gerai žino, nejaugi negalėtų rasti žmonių geresnių viešam veikimui? O gal ištiesų truksta švarių žmonių, reikia imt kokius gauni.

Šumas turėjo kelių tukstančių namelį, gražaus pinigo banke, padarė gyvenimą su savo motere; pats dirbo gerai, rodosi nieko netruko. Bet juodasis pagundė jį susidraugauti su nenaudėliais padaužomis, pradėjo jis gembleriuoti, gerti, degtinę virti ir pardavinėti. Pasekmės šiandien tokios: buvo kelis sykius valdžios pagautas, nubaustas, nustojo namo, pinigų, ir kartu moteries. Paskutiniu sykiu valdžia nustvėrė jo moterį, nubaudė $500, o kada pinigų neturi iš ko užsimokėti, moterį uždarė šaltojon. Ir ne jie vieni taip nusigyveno, dauguma, ir dar daugiau tokių randasi.

Ar ne laikas butų pamesti pamačius savo draugų skurdą ir vargą, o griebtis prie apšvietos, skaitymo laikraščių ir dirbimo Lietuvai naudingų darbų?

Akronietis.

Kalėdoms Besiartinant

Visi yra susirupinę Kalėdų dovanų pirkimu. Nepirkit tokių dovanų ką greit mainos ir nustoja savo vertės. Pirkit tiktai užtikrinamas kurios paliks ilgai atminčiai, gi šių užtikrintų dovanų gausit tik šioje krautuvėj, nes mes atsakom už kožną pas mus perkamą daiktą. Mes užlaikom didelį rinkinį įvairiausių, gražiausių ir tinkamiausių Kalėdoms, Vestuvėms ir Surprise pokilių dovanų ir viską pigiau parduodam negu kitur kur. Ateikit persitikrint. Kinkitės dovanas išlaiko, palikdami mažus rankpinigius, o mes palaikysim jusų pirkinius iki Kalėdų. Krautuvė atdara iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 3 p.p.

V. D. ŠTAUPAS JEWELRY
6704 Superior Ave. Cleveland.

DR. A. A. IVINSKAS

—REUMATIZMO KENTĖJIMAS—
Nemanykit kad einant į senatvę jau ir turit kentėt Reumatizmą. Palengvinimas gali ateiti greičiau negu jus manote. CHIROPRAKTIKOS Sistema (Spinal Adjustment) suvalnys sustingusius sanarius ir prašalins tą kentėjimą. Kreipkitės —

1172 East 79th St.

Valandos: 2—4, 6—8:30 vakare.
Ofiso telefonas Pennsylvania 1321
Rezidencijos telef. Garfield 5772-J.

LIETUVISKA MAUDYNĖ

Geriausia vieta Clevelande — apnusas ir muilas duodama tik už 25c.—
921 ST. CLAIR AVE., arti E. 9th St.

G. W. KLOPFER, O. D.
OPTOMETRAS

Egzaminuoja ir gydo akis ir priskiria akinius.

Valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 2 iki 8 vakare.
Viršuj Vaistinės.
Kamp. E. 79th St. ir St. Clair.
Dr. J. Šemoliuno vietininkas.
Telefonas Randolph 1906.

5% ir Apsauga

Kožnas žino kad pasidėjimas taupymui pinigų yra pirmas laipsnis kelyje kuris veda į Pasisekimą.

Mes tikime kad kiekvienas turi turėti pasidėjęs pinigų banke. Mes aipgi tikime kad darbininkas kuris pasideda savo sunkiai uždirbtus pinigus į banką jis turi turėti apsaugą ir užtikrinimą už juos.

Smarkus augimas The A. B. Savings and Loan Co. paeina nuo jos gero, saugaus ir konservativio užžiurėjimo. Ji moka Penktą Nuošimtį nuo dienos padėjimo iki dienai ištraukimo.

Pinigai sudėti į The A. B. Savings and Loan Co. yra investinami į pirmus mortgečius ant nuosavybių Clevelande ir Cuyahoga apskrityje, o tas yra geriausia apsauga pasaulyje, prie to dar kožna paskola aprupinta ugnies ir audros apdrauda, kas suteikia užtikrinimą pinigams šios įstaigos depozitorių ir šėrininkų, o tuo pat laiku apsaugoja skolintojus nuo nereikalingų nuostolių.

THE A B SAVINGS & LOAN CO.

3354 Superior Avenue

(Po Ohio Valstijos priežiura)